ΧΟΡΟΝ ΜΕΤΑΘΕΣΕΩΝ
ἐξαπέλυσεν ὁ κ. Γεννηματᾶς
— ΣΕΛΙΣ 8η —

ΤΟ ΒΗΜΑ

ΙΔΡΥΤΗΣ : ΔΗΜ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ : Χ. Δ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Α. ΔΗΜΑΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Λ. Β. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΧΡΗΣΤΟΥ ΛΑΔΑ — ΕΔ. ΛΩ 3
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 230.221—23 καὶ 237.283—86
ΕΤΟΣ ΚΑ' ΑΡ. 6223 - ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 1.50

ΤΡΙΤΗ
7
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1965
Σελήνη 12 ἡμερῶν
Ἀν. ἡλίου 6.02, δύσ. 6.43
Σώζοντος μάρτ., Ἐλλήνων

ΕΝΩ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΑΝΑΜΕΝΕΙ ΝΑ ΟΡΙΣΗ ΝΕΑΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ

ΜΟΝΟΝ ΑΙ ΕΚΛΟΓΑΙ ΣΥΖΗΤΟΥΝΤΑΙ

- Ἡ πρώτη, προκαταρκτική, συνάντησις Γ. Παπανδρέου - Π. Κανελλοπούλου ἔγινε τήν Κυριακήν καί θά ὑπάρξη καί δευτέρα συνομιλία.
- Ἔντονος ἀντίδρασις τῶν ἀποστατῶν καί ὡρισμένων στελεχῶν τῆς ΕΡΕ κατά τῶν ἐκλογῶν.
- Ἐξουδετερώθησαν, πρός τό παρόν, οἱ κινούμενοι διά νέον κυβερνητικόν σχῆμα.

«Ἡ πολιτική τῆς Ἑνώσεως Κέντρου, ὅπως εἶναι γνωστόν, ἀποβλέπει εἰς τήν ἄμεσον ἐνέργειαν ἐκλογῶν ὑπό Ὑπηρεσιακῆς Κυβερνήσεως. Ἐφ' ὅσον ὅμως ὁ Βασιλεύς δέν ἀποφασίζει τήν Ὑπηρεσιακήν Κυβέρνησιν, ἀποδέχεται ἡ Ἕνωσις Κέντρου καί οἱανδήποτε ἄλλην Κυβέρνησιν, ὑπό τόν ὅρον τῆς ἀμέσου διαλύσεως τῆς Βουλῆς καί τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν ἐντός τῶν συνταγματικῶν προθεσμιῶν. Καί ὁ ἀρχηγός τῆς Ἑνώσεως Κέντρου ἔχει ἐξηγήσει τούς τρεῖς λόγους, διά τούς ὁποίους ἡ Ἕνωσις Κέντρου ἔχει καταλήξει εἰς αὐτήν τήν ἀπόφασιν».

Ὁ πανικός τῶν ἀποστατῶν

Ἡ ἀνωτέρω ἀνακοίνωσις ἐγένετο ὑπό ἐγκύρων κύκλων τῆς Ἑνώσεως Κέντρου ἐξ ἀ-

Ὁ ἀρχηγός τῆς Ἑνώσεως Κέντρου κ. Γ. Παπανδρέου.

φορμῆς ἀνακοινώσεως τῆς ὁμάδος τῶν 36 ἐπί τοῦ θέματος τῶν ἐκλογῶν, ἡ ὁποία ἐχαρακτηρίσθη, ὅτι δέν εἶναι ἀξία ἀπαντήσεως, διότι ἁπλῶς ἀποκαλύπτει τόν πανικόν, ἀπό τόν ὁποῖον κατέχονται οἱ ἀποστάται.

Ἡ ἐμμονή τοῦ Βασιλέως

Ὁ Βασιλεύς, ὁ ὁποῖος ἐπέστρεψεν ὁριστικῶς εἰς Ἀθήνας ἐκ Κερκύρας μετά τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας, ἐμφανίζεται ἐμμένων εἰς τήν ἄποψιν τοῦ σχηματισμοῦ Κυβερνήσεως καί ἀποφυγῆς τῶν ἐκλογῶν, καί ἀναμένει τό ἀποτέλεσμα τῶν ἐπαφῶν μεταξύ τῶν κομμάτων, τάς ὁποίας ὁ ἴδιος συνέστησε κατά τήν λῆξιν τοῦ Συμβουλίου Στέμματος, διά νά προωθήση ἀναλόγως τά ἰδικά του σχέδια.

● Ἀλλά ἡ μόνη ἐπίσημος ἐπαφή ἡ ὁποία ἐπραγματοποιήθη ἀπό τῆς λήξεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ Στέμματος, ἦτο ἡ προχθεσινή συνάντησις τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἑνώσεως Κέντρου κ. Γ. Παπανδρέου καί τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ΕΡΕ κ. Π. Κανελλοπούλου. Καί ἡ συνάντησις αὐτή δέν εἶχεν ὡς σκοπόν τήν ἀποτροπήν τῶν ἐκλογῶν, ἀλλά τήν διεξαγωγήν αὐτῶν ἐντός 45 ἡμερῶν ὑπό Κυβερνήσεως τῆς ΕΡΕ, ὡς ἐπρότεινεν ὁ κ. Κανελλόπουλος εἰς τό Συμβούλιον Στέμματος καί ἀπεδέχθη ὁ κ. Γ. Παπανδρέου.

Ἡ συνάντησις τῶν δύο ἡγετῶν

Ἡ συνάντησις τῶν δύο ἡγετῶν ἔγινε τήν 8ην μ. μ. τῆς Κυριακῆς εἰς τό Καστρί. Ἡ συνομιλία διήρκεσεν ἐπί 45 λεπτά, ὁ δέ ἀρχηγός τῆς [illegible] προέβη εἰς τήν ἑξῆς δήλωσιν:

«Ἀνταποκρινόμενος εἰς τήν ἐπιθυμίαν τοῦ Βασιλέως, ἡ ὁποία διετυπώθη κατά τό πέρας τοῦ Συμβουλίου τοῦ Στέμματος, ὅπως τά κόμματα ἔλθουν εἰς ἐπικοινωνίαν μεταξύ των πρό τῆς ἐκδηλώσεως τῆς νέας βασιλικῆς πρωτοβουλίας, συνηντήθην μετά τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἑνώσεως Κέντρου καί συνεζητήσαμεν ἐπί τῆς καταστάσεως, εἰδικώτερον δέ καί ἐπί τοῦ προβλήματος τῆς διενεργείας τῶν ἐκλογῶν».

Ὁ κ. Γ. Παπανδρέου περιωρίσθη νά εἴπη τά ἑξῆς: «Εἰς ὅσα ἐδήλωσεν ὁ κ. Κανελλόπουλος οὐδέν ἔχω νά προσθέσω». Ὁ κ. Κανελλόπουλος, ὅμως, διηυκρίνισεν ὅτι ἡ συνομιλία ἦτο προκαταρκτική καί ὅτι θά ὑπάρξη καί νέα συνάντησις.

Θά γίνη νέα συνάντησις

● Ἡ νέα συνάντησις τῶν ἡγετῶν τῶν δύο μεγάλων κομμάτων δέν ἔχει καθορισθῆ, δι' αὐτό καί εἶναι πρόωρον νά διατυπωθοῦν προβλέψεις, δεδομένου μάλιστα ὅτι κατά τήν χθεσινήν σύσκεψιν τῆς κοινοβουλευτικῆς

Ὁ ἀρχηγός τῆς Ε.Ρ.Ε. κ. Παν. Κανελλόπουλος.

ὁμάδος τῆς ΕΡΕ ὄχι μόνον δέν ἐλήφθη θετική ἀπόφασις ἐπί τῆς πρωτοβουλίας τοῦ κ. Κανελλοπούλου, ἀλλά διετυπώθησαν καί ἀντιδράσεις ἐκ μέρους τῶν στελεχῶν τοῦ κόμματος.

Ἐάν, βεβαίως, ἐπιτευχθῆ τελικῶς συμφωνία μεταξύ τῶν ἡγετῶν τῶν δύο μεγαλυτέρων κομμάτων διά τήν ἄμεσον προσφυγήν εἰς ἐκλογάς, ὁ Βασιλεύς, ὑποχρεούμενος ἐκ τῶν πραγμάτων, θά ἀναθέση εἰς τόν κ. Κανελλόπουλον τήν ἐντολήν σχηματισμοῦ «εὐπρεπισμένης», κατ' οὐσίαν, Κυβερνήσεως ἐκ τῆς ΕΡΕ.

Πρᾶξις πατριωτισμοῦ

Ἡ γενομένη τήν Κυριακήν ὑπό τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἑνώσεως Κέντρου κ. Γ. Παπανδρέου ἐπισήμως δήλωσις πρός τόν ἀρχηγόν τῆς ΕΡΕ κ. Κανελλόπουλον, ὅτι δέχεται ἡ Ἕνωσις Κέντρου νά διεξαγάγη Κυβέρνησις τῆς ΕΡΕ τάς ἐκλογάς ἐντός τῶν συνταγματικῶν προθεσμιῶν, ἐχαρακτηρίζετο ἀπό τούς πολιτικούς κύκλους ὡς πρᾶξις πατριωτισμοῦ καί αὐτοθυσίας, ἐνώπιον τῆς κρισιμότητος τῶν περιστάσεων ὑπό τάς ὁποίας τελεῖ ἡ χώρα καί ὡς ἐκδήλωσις αὐτοπεποιθήσεως διά τήν λαϊκήν δύναμιν, ἐπί τῆς ὁποίας στηρίζεται ἡ Ἕνωσις Κέντρου.

Κάθε πείραμα θά ἀποτύχη

● Κατά τούς πολιτικούς κύκλους, ἡ ἐκ μέρους τῆς Ἑνώσεως Κέντρου ἀποδοχή τοῦ σχηματισμοῦ Κυβερνήσεως τῆς ΕΡΕ διά νά ἐνεργήση τάς ἐκλογάς, ἔχει φέρει εἰς δύσκολον θέσιν ὅλους τούς ἐργαζομένους διά τήν ἐπ' ἀόριστον ἀναβολήν τῶν ἐκλογῶν καί τόν σχηματισμόν Κυβερνήσεως μωσαϊκοῦ ἐκ τῆς παρούσης Βουλῆς. Ὁπωσδήποτε ὅμως ἀπό τούς κύκλους τῆς Ἑνώσεως Κέντρου θεωρεῖται βεβαία ἡ ἀποτυχία καί νέου πειράματος σχηματισμοῦ Κυβερνήσεως οἱασδήποτε μορφῆς ἐκ τῆς παρούσης Βουλῆς, δοθέντος ὅτι οἱ 134 βουλευταί τῆς Ἑνώσεως Κέντρου εἶναι καί θά παραμείνουν ἡνωμένοι καί θά καταψηφίσουν, μέ τούς 22 βουλευτάς τῆς ΕΔΑ, πᾶσαν τοιαύτην Κυβέρνησιν.

Οἱ ἀποστάται εἰς σύγχυσιν

Τό ἐνδεχόμενον μιᾶς συμφωνίας μεταξύ τῶν κ.κ. Παπανδρέου καί Κανελλοπούλου ἔχει προκαλέσει πανικόν καί σύγχυσιν εἰς τούς ἀποστάτας, οἱ ὁποῖοι συνῆλθον χθές τήν ἑσπέραν εἰς σύσκεψιν καί ἐξέδωσαν ἀνακοίνωσιν, κραυγάζοντες ἐναντίον τῆς ἀμέσου προσφυγῆς εἰς τάς ἐκλογάς.

Ἀλλά ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἀρξαμένων συνομιλιῶν Παπανδρέου καί Κανελλοπούλου καί μόνον τό γεγονός ὅτι οἱ ἡγέται τῶν δύο μεγάλων κομμάτων ἤρχισαν νά συζητοῦν τό θέμα τῶν ἀμέσων ἐκλογῶν προεκάλεσεν ἀναστολήν τῶν ζυμώσεων διά τό νέον κυβερνητικόν σχῆμα καί ἐμείωσεν εἰς τό ἐλάχιστον τάς πιθανότητας ἐπιτυχίας καί τοῦ τρίτου πειράματος. Αἱ πρός τήν κατεύθυνσιν αὐτήν προσπάθειαι περιορίζονται εἰς συσκέψεις τῶν ἀποστατῶν, τηλεφωνικάς ἐπαφάς τοῦ κ. Στεφανοπούλου, φερομένου πάντοτε ὡς ὑποψηφίου διά τήν προεδρίαν τοῦ νέου σχήματος, μέ τόν κ. Μαρκεζίνην, καί μυστικάς ἐπαφάς μεταξύ τῶν ἀποστατῶν, στελεχῶν τῆς ΕΡΕ καί ἐξωκοινοβουλευτικῶν παραγόν-

→ Συνέχεια εἰς τήν 5ην σελίδα

ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ, ΤΟ ΗΘΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΘΝΟΣ

Ἀπό τήν κρίσιν τοῦ Πολιτεύματος εἰς τήν ἐνίσχυσίν του

Δύο ἄρθρα τοῦ κ. ΦΑΙΔΩΝΟΣ Θ. ΒΕΓΛΕΡΗ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΟΜΙΚΗΝ ΣΧΟΛΗΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

2 ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ

Ἐτονίσαμεν εἰς τό προηγούμενον ἄρθρον ὅτι ἡ διόγκωσις τοῦ μοναρχικοῦ στοιχείου εἰς βάρος τοῦ κοινοβουλευτικοῦ ὑπῆρξεν ἡ αἰτία πολλῶν κρίσεων καί διαταραχῶν τοῦ πολιτεύματος εἰς τό παρελθόν, εἶναι δέ καί ὁ συνταγματικός πυρήν τῆς σημερινῆς. Θά ἦτο πλάνη ὅμως νά νομίση κανείς ὅτι τήν διόγκωσιν αὐτήν ἐπιτυγχάνουν μόνοι των ὁ Βασιλεύς καί τό ἰδιαίτερον περιβάλλον του, προσηλωμένοι ἐκ πεποιθήσεως εἰς τό δόγμα ἤ ἐκ περιστάσεως ὑποκύπτοντες εἰς τόν πειρασμόν τῆς ἀπολύτου ἰσχύος. Καί θά ἦτο ἀκόμη μεγαλυτέρα πλάνη νά πιστευθῆ ὅτι αἱ περιπέτειαι τοῦ Ἔθνους, ἡ σκιερά εἰκών τῆς δημοσίας μας ζωῆς εἰς ὅλας τάς μορφάς της, τέλος τό μαρτύριον Σισύφου πού ὑφίσταται ὁ Ἑλληνικός Λαός μέ τήν Δημοκρατίαν του — ἤ μέ τό ὄνειρόν της — ἠμποροῦν νά κλεισθοῦν ὅλα μέσα εἰς τούς ὅρους τῶν συνταγματικῶν ἐξισώσεων καί νά ἐκλείψουν ἤ νά μετριασθοῦν μέ τόν ἐκσυνταγματισμόν τῶν σχέσεων Βασιλέως καί Βουλῆς.

Ἡ Βουλή καί τά κόμματα τά ὁποῖα τήν γονιμοποιοῦν καί τήν σχηματίζουν δέν ἀποδεικνύουν περισσότερον ἀπό τόν Θρόνον ὅτι «ἀφωμοίωσαν» τό πολίτευμα, ὡς ἐχαράχθη, ὡς διδάσκεται καί ὡς διαλαλεῖται πρός ἀνατολάς καί πρός δυσμάς, οὔτε — κατά μέγα μέρος — ὅτι εἶναι διατεθειμένα νά πραγματοποιήσουν καί νά ὑπερασπίσουν τήν «δημοκρατίαν» πέραν τῶν ἁπλῶν λόγων καί τῶν χειρονομιῶν.

Κριτική τῶν κοινοβουλίων, διά τήν αὔξουσαν ἀδυναμίαν των νά ἀντιληφθοῦν καί νά χειρισθοῦν τά πολυσύνθετα προβλήματα πού ἐγέννησαν ἡ ἐπέκτασις τῶν καθηκόντων τοῦ Κράτους ὅπως καί ἡ πλοκή τῶν διεθνῶν σχέσεων, διά τήν νομοθετικήν ἀνικανότητά των, τήν πολιτικήν ἀπάθειαν ἤ ἀντιθέτως τάς αἰσθηματικάς παρορμήσεις των, εἶναι κλασικά θέματα τῆς πολιτικῆς ἐπιστήμης. Δέν πρόκειται ὅμως τώρα περί αὐτῶν. Πρόκειται διά τάς πράξεις καί παραλείψεις ἐκείνας τῆς Ἑλληνικῆς Βουλῆς καί τῶν κομμάτων της, πού ἔχουν ἀλάνθαστον τοπικόν χρῶμα καί πού συνδέονται ἀμέσως μέ τήν ἐνεστῶσαν πολιτικήν κρίσιν. Ἀπό αὐτάς θά λάβωμεν μέ κάθε συντομίαν τρεῖς μόνον σειράς τεκμηρίων, εἰς ὅσον μέτρον τάς γνωρίζομεν ἄλλωστε. Ἡ πρώτη ἀναφέρεται εἰς τήν πολιτείαν τῆς Βουλῆς, ὡς σώματος, ἀπέναντι τῶν ἐπεμβάσεων τοῦ Θρόνου τῆς τελευταίας διετίας. Ἡ δευτέρα εἰς τήν πολιτείαν τῶν δύο ἀλλεπαλλήλων Κυβερνήσεων Παπανδρέου. Ἡ τρίτη εἰς τήν ἐσωτερικήν κρίσιν καί τήν τελικήν ἄδοξον διάσπασιν τοῦ κόμματος τῆς Ἑνώσεως Κέντρου, πρίν φθάση τό μέσον τῆς βουλευτικῆς περιόδου, μετά τήν διπλῆν ἐκλογικήν νίκην του.

Ἡ πρώτη εἰκών ἔχει δύο πτυχάς ἤ δύο «ἐποχάς». Ἡ μία εἶναι ἡ ἀπάθεια τήν ὁποίαν ἔδειξεν ἡ Βουλή σύσσωμος, ὅταν ὁ ἀρχηγός του πλειοψηφοῦντος τότε κόμματος καί Πρωθυπουργός ἐπί ἑπτά συνεχῆ ἔτη ἐξηναγκάσθη νά παραιτηθῆ διότι διεφώνησε μέ τόν Θρόνον, φανερά μέν ἐπί θέματος ἐπί τοῦ ὁποίου ἔσπευσε νά συμφωνήση ἡ διορισθεῖσα σχεδόν ad hoc πολιτικο - ὑπηρεσιακή Κυβέρνησις, ἀφανῶς δέ καί ἐπί ἄλλων ζητημάτων, πού ἔκτοτε μόνον οἱ ψίθυροι τοῦ δρόμου καί οἱ παράτιτλοι «ἀνορθοδόξων» ἐφημερίδων ἐπεχείρησαν, ἄκρες - μέσες, ν' ἀποκαλύψουν. Τοῦ Κέντρου ἡ χαρά, διότι ὁ κάποτε «εὐνοούμενος» ἔπεσε εἰς τήν δυσμένειαν, ἦτο τόσον μεγάλη ὥστε ὅ,τι τότε ἐλέχθη, ἀπό τῆς κομματικῆς πλευρᾶς αὐτῆς, ἦτο ἀμέσως ἤ ἐμμέσως ἐπιδοκιμαστικόν τοῦ Θρόνου. Μέσα εἰς τήν παραζάλην τῆς χαρᾶς, διότι ὁ «strong man», κατά τούς Ἀμερικανούς, εἶχεν ἐκσφενδονισθῆ ἀπό τοῦ ὕψους τῆς θέσεώς του, οἱ περισσότερον κεκηρυγμένοι πρωταγωνισταί τῆς κοινοβουλευτικῆς δημοκρατίας δέν εἶδαν ἤ δέν ἠθέλησαν νά ἰδοῦν τό τεράστιον διά τήν τύχην της ζήτημα πού ἐτέθη καί ἐλύθη ὑπό τῶν Ἀνακτόρων καί κατά τήν ἐπιθυμίαν των. Δι' αὐτό καί δέν ἤκουσαν τό σήμαντρον πού ἐχτύπησε τότε καθαρά καί δι' αὐτούς — διά νά θυμηθοῦμε τήν εἰκόνα τοῦ μεγάλου Ἄγγλου ποιητοῦ. Ἄν δέν ἐδοκίμασαν βέβαια χαράν οἱ βουλευταί τοῦ κόμματος τοῦ ὁποίου διεκόπη, ἀπό καθαράν βασιλικήν πρωτοβουλίαν, ἡ παραμονή εἰς τήν ἐξουσίαν, ἐτήρησαν ὅμως τόσην σιγήν ἐπί τοῦ ζητήματος ἀρχῆς, ὅσην οἱ ἀντίπαλοί των. Ἡ σιωπή των, καί ἐκείνη, ἡ ἀδιαπέραστος μέχρι σήμερον, τοῦ ἀρχηγοῦ των, ἄφησαν ὑπό τόν πέπλον τοῦ μυστηρίου καί ἔτσι ὑφήρπασαν ἀπό τόν ἔλεγχον τῆς Βουλῆς καί τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ τό οὐσιαστικόν πολιτικόν περιεχόμενον τῆς κρίσεως ἐκείνης — τί ἐζήτησε ὁ Θρόνος καί τί ἠρνήθη ὁ Πρωθυπουργός — καί τήν ἀκριβῆ ἐκτίμησιν τῆς κοινῆς γνώμης ἐπί τῆς στάσεως τοῦ δευτέρου.

Τήν αὐτήν σιγήν ἐτήρησε τό αὐτό κόμμα ὑπό τόν νέον Ἀρχηγόν του, ὅταν ὁ ἀντίπαλος Πρωθυπουργός κατεβαραθροῦτο τό βράδυ τῆς 15ης Ἰουλίου 1965 μέ δραστικώτερα καί θεαματικώτερα μέσα, πού ἐκρίθησαν, φαίνεται, περισσότερον προσηρμοσμένα εἰς ἡγέτην δημοκρατικῶν τάσεων. Ἄν δέ ἡ νέα αὐτή σιωπή ἐπιδέχεται τήν ψυχολογικήν ἐξήγησιν, ὅτι δέν εἶχε πολλούς λόγους τό κόμμα τῆς ΕΡΕ νά κλαύση τήν ἀνατροπήν τοῦ πλέον «ἀνενδότου» ἀντιπάλου της, πολύ ὀλιγώτερον δικαιολογεῖται ἡ περαιτέρω θετική ἐνέργειά της, ὅτι ἐψήφισε μαζικά Κυβέρνησιν σχηματισθεῖσαν ἀπό τόν Βασιλέα τελείως ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Πρωθυπουργοῦ, καί ἀποτελουμένην μάλιστα ἐξ ὁλοκλήρου ἀπό βουλευτάς τοῦ ἀντιπάλου κόμματος. Ἀλλά τό κατά πολύ ἐκφραστικώτερον τῆς ἀδιαφορίας τῶν βουλευτῶν πρός τόν θεσμόν τοῦ ὁποίου εἶναι μέλη καί φύλακες εἶναι ἡ μεγίστη προθυμία — πρέπει νά ἐκπλήσση καί αὐτόν τόν Βασιλέα! — τόσων βουλευτῶν τοῦ κόμματος ἀκριβῶς τοῦ ὁποίου ὁ Ἀρχηγός ἐτέθη ὑπό πολιτικήν ἀπαγόρευσιν, νά συμπράξουν εἰς τήν μονομερῆ ἐνέργειαν τοῦ Βασιλέως καί νά συντελέσουν μέ τήν στάσιν, ὅσον καί μέ τήν προσέλευσίν των, εἰς τήν ἐμπέδωσιν τοῦ δόγματος ὅτι ὁ Βασιλεύς διορίζει ἐλευθέρως καί παύει τάς Κυβερνήσεις, ἡ δέ Βουλή ὑποχρεοῦται νά ἐπικυρώνη τούς διορισμούς.

Ὁπωσδήποτε — καί ἄν ἀμεληθοῦν ἄλλα δευτερεύοντα στοιχεῖα τῶν φαινομένων αὐτῶν — τό σαφές συμπέρασμα εἶναι ὅτι ἡ Βουλή πρό διετίας μέ τήν ὁμόφωνον σιωπήν ὅλων τῶν κομμάτων, χαρωπῶν καί σκυθρωπῶν, καί χθές μέ τήν ρητήν καί πολύτροπον ἐκδήλωσιν δύο κομμάτων καί τοῦ ἑνός πέμπτου τοῦ τρίτου, καί μέ τάς ἀδιστάκτους δηλώσεις ἐξεχόντων πολιτικῶν ἀνδρῶν («ἡ ἐνέργεια τοῦ Βασιλέως ὑπῆρξεν ἄψογος»), ἀπέδειξεν ὅτι δέχεται ἀγογγύστως καί ἴσως προθύμως τόν νέον βασιλοκρατούμενον κοινοβουλευτισμόν.

❋

Τό δεύτερον τεκμήριον ἀναφέρεται εἰς τήν πολιτείαν τῆς Κυβερνήσεως Παπανδρέου ἐν σχέσει πρός τό πρῶτον κεφάλαιον, τήν πρώτην λέξιν τοῦ προγράμματός του: τήν Δημοκρατίαν. Θά μέ συγχωρήσουν ἐδῶ πρῶτον ἡ μεγάλη ἐφημερίς πού τόσον πλουσιοπάροχα μέ φιλοξενεῖ καί δεύτερον πολλοί καλοί φίλοι μου.

Ἡ πρώτη — ἡ προοιμιακή — ἀθέτησις τῆς δημοκρατικῆς πεποιθήσεως ἀπό τήν Κυβέρνησιν αὐτήν εἶναι ὅτι, μόλις ἦλθεν εἰς τήν ἀρχήν ἐζήτησε νέας ἐκλογάς διά ν' ἀναπροσαρμόση τά κοινοβουλευτικά «ποσοστά» της καί παρέσυρε εἰς τοῦτο τόν Βασιλέα. Ὁ Jefferson ἔγραφε τό 1817 εἰς τόν A. von Humboldt ὅτι ἡ δημοκρατία συνίσταται εἰς τό «νά θεωρῆται ἡ θέλησις τῆς κοινωνίας πού ἐξεφράσθη μέ πλειοψηφίαν μιᾶς μόνης ψήφου τόσον ἱερή, ὅσον καί ὅταν εἶναι ὁμόφωνος». Καί προσέθετε ὅτι αὐτό μολονότι «εἶναι τό πρῶτο μάθημα, εἶναι τό τελευταῖο πού μαθαίνεται καλά».

Ἔρχεται ἔπειτα ἡ δρᾶσις τῆς Κυβερνήσεως Παπανδρέου, πρίν λάβη καί ἀφοῦ ἀπέκτησε τήν ποθητήν ὑπεραυτοδύναμον πλειοψηφίαν εἰς τήν Βουλήν. Δέν εἶναι ἐπιθυμία, οὔτε ἱκανότης οὔτε ἁρμοδιότης μου νά κάμω προχείρως τήν γενικήν κριτικήν τῶν πράξεων καί τῶν παραλείψεων, τοῦ ἔργου καί τῶν μεθόδων τῆς Κυβερνήσεως αὐτῆς. Εἰς τάς πολύ γενικάς ὅμως γραμμάς τῆς πολιτείας της, εἰς ἐκείνας πού προσέπεσαν εἰς τήν ἀντίληψιν τοῦ πολλοῦ κόσμου — ὅπου καί ἀποκλειστικά ἀνήκω ἀπέναντι τῆς πολιτικῆς — ὑπάρχουν ἀψευδεῖς ἐνδείξεις ὅτι ἡ Κυβέρνησις αὐτή δέν κατώρθωσε νά εἶναι εἰς ὅλα δημοκρατική. Οἱ λόγοι δέν εἶναι γνωστοί καί ἠμπορεῖ κανείς νά ὑποθέση ὅτι εἶναι πολύπλοκοι. Εἶναι ὅμως ἀδύνατον νά μή ὑπάρχη μεταξύ των, εἰς βαθμόν πιθανώτατα ἀποφασιστικόν, καί κάποια ἄγνοια τῶν ἀπαιτήσεων τῆς δημοκρατίας ἀπό ὑπευθύνους ὑπουργούς τῆς περιόδου 1963—1965. Βεβαρημένη μέ τήν λεόντειον ὑποθήκην πού δύο φοράς ὁ Θρόνος ἐνέγραψεν ἐπί ὅλης τῆς ἰδεολογικῆς καί πολιτικῆς περιουσίας της, νά κρατήση ὑπουργούς τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων καί τῆς Ἀσφαλείας τῆς εἰδικωτάτης ἐκλογῆς καί ἐμπιστοσύνης τοῦ Βασιλέως (τήν ὁποίαν καί ἐτήρησε εὐόρκως διότι δέν ἐπανέφερεν οὔτε ἕναν ἀξιωματικόν παρανόμως ἀποστρατευθέντα συνεπείᾳ τῶν ἀνηλεῶν «χτενισμάτων» τῆς προηγουμένης καταστάσεως), διετήρησε σχεδόν ἄθικτον ὄχι μόνον τήν ἀνελεύθεραν νομοθεσίαν τῶν προηγουμένων τριῶν ἤ τεσσάρων Κυβερνήσεων δογματικῆς μισαλλοδοξίας, ἀλλά καί τάς φασιστικάς ὑπηρεσίας πού βρῆκε ἐγκατεστημένας. Ἀπό τήν ἄλλην πλευράν ἐγκατέλειπεν ἕνα πρός ἕνα ὅλα τά μεγάλα κεφάλαια κατηγορίας, τήν ὁποίαν ἤσκησε προεκλογικῶς κατά τοῦ ἀντιπάλου κόμματος, ἔκλεισεν ὅλους τούς φακέλλους τους ὁποίους ἤνοιξε διά νά τό στηλιτεύση, δέν ἐπεχείρησε νά λύση ἤ νά χαλαρώση τά οἰκονομικά δεσμά τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἀπό τάς συμβάσεις πού τόσον ἐπέκρινε καί τέλος κατέστησε τόν βίον εὐχάριστον εἰς τούς αὐτούς οἰκονομικούς παράγοντας τούς ὁποίους κατήγγειλεν ὡς συντηρητάς καί ἐμπνευστάς τῶν ἀντιπάλων της.

Τό τρίτον τεκμήριον εἶναι ἴσως ἀκόμη θλιβερώτερον. Εἶναι ἡ ἀνεπαρκῶς ἀκόμη γνωστή — μόνον ἀπομνημονεύματα, ἰδιωτικά ἀρχεῖα καί ἄλλα ἐπίσημα ἤ ἀπόκρυφα στοιχεῖα θά μᾶς τήν ἀποκαλύψουν ἀργότερα — ἱστορία τῶν ζυμώσεων τῆς Ἑνώσεως Κέντρου πρό καί μετά — ἰδίως μετά — τήν ἐκλογικήν ἐπιτυχίαν της. Ἡ μόνη γνωστή κάπως φάσις, ἡ μετά τήν ἀποπομπήν τοῦ Ἀρχηγοῦ της ἀπό τά Ἀνάκτορα καί τόν διορισμόν ἤ ἀναδιορισμόν τῶν ὀπαδῶν του διά νά ζητήσουν αὐτοί πλέον, διαβάλλοντες ἐκ πολιτικῆς ἀνάγκης τόν ἀρχηγόν των, τήν ψῆφον τῆς Βουλῆς (ψῆφον ἐξ ὅλων τῶν καθισμάτων καί τῶν πολιτικῶν καί ψυχολογικῶν ἐλατηρίων), εἶναι ἡ συνέλευσις τῆς κοινοβουλευτικῆς ὁμάδος τοῦ κόμματος πού συνεκλήθη in extremis, ὅπως δέ ἀπεδείχθη μάλιστα post extrema. Εἰς τήν συνέλευσιν αὐτήν οἱ 26 βουλευταί, πού ὑπεστήριξαν τήν γνώμην ὅτι πρέπει νά ἱκανοποιηθῆ ἡ ἀρνητική ἐπιθυμία τοῦ Βασιλέως, καί ἔμειναν ἐν μειοψηφίᾳ, ὑπεσχέθησαν νά πειθαρχήσουν εἰς τήν ἀπόφασιν τῆς πλειονοψηφίας, κλείοντες ἔτσι τό ρῆγμα πού εἶχε ἀνοίξει ἡ πρώτη προσχώρησις εἰς τό βασιλικόν δόγμα καί συνέργεια εἰς τήν δραματικήν ἐφαρμογήν του. Τήν ἑπομένην τῆς συνελεύσεως οἱ ἐκλεκτότεροι ἐκπρόσωποι τῆς μειοψηφίας ἔσπευδαν νά συμμετάσχουν εἰς τήν νέαν διανομήν ὑπουργικῶν καί πρωθυπουργικῶν θώκων — ἔγιναν καί αὐτοί τόσον εὔκολοι! — διά νά στηρίξουν μέ τά στήθη των τήν δευτέραν ἐντός 15 ἡμερῶν ὑλοποίησιν τοῦ βασιλικοῦ δόγματος. Τό κόμμα τῆς Ἑνώσεως Κέντρου δέν κατώρθωσε νά «χωνεύση» μόνον του, μέ τόν μηχανισμόν τῆς ἐσωτερικῆς λειτουργίας του, τάς ἐσωτερικάς δυσκολίας του.

Ἔτσι ἡ Δημοκρατία ἔμεινε χωρίς φύλακας. Ἕνας πρός ἕναν ἐφυλλορρόησαν οἱ στιλπνότεροι πρωταγωνισταί, οἱ προστάται, οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος φρουροί της καί, κάτι πολύ σοβαρώτερον, οἱ φορεῖς μιᾶς λαϊκῆς ἐντολῆς, πού ἐδόθη μέ τό σύνθημα καί εἰς τήν ὑπόσχεσιν τῆς δημοκρατίας.

Διατί παραπονούμεθα ὅτι τήν ὑπόθεσιν πού ἐγκατέλειψαν οἱ ἐντεταλμένοι νά τήν

→ Συνέχεια εἰς τήν 5ην σελίδα

ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΡΙΣΙΣ ΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑ ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΛΥΠΗΝ, ΛΕΓΕΙ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ

● ΠΡΟΣΠΑΘΕΙ Ν' ΑΠΟΦΥΓΗ ΤΑΣ ΔΥΣΜΕΝΕΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, 6 Σεπτεμβρίου. Ἀθηναϊκόν Πρακτορεῖον.— Ὁ Πρόεδρος Μακάριος, εἰς συνέντευξιν πρός τήν ἐφημερίδα «Νιοῦ Γυόρκ Γουώρλντ Τέλεγκραμ ἔντ Σάν», ἀναφέρει ὅτι «λυπούμεθα διά τήν σημερινήν πολιτικήν κρίσιν ἐν Ἑλλάδι, ἡ ὁποία εἶναι φυσικόν νά ἐπηρεάση δυσμενῶς τό ζήτημα τῆς Κύπρου. Δέν ἔχομεν ἀναμιχθῆ εἰς τήν σημερινήν διένεξιν ἐν Ἑλλάδι, προσπαθοῦμεν δέ νά μειώσωμεν τάς ἐπιπτώσεις της εἰς τό ἐλάχιστον». Ἐδήλωσεν ἐπίσης ὅτι ἡ σημερινή θέσις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν δέν δύναται νά ὁδηγήση εἰς οἱανδήποτε λύσιν, τῆς ὁποίας βάσιν πρέπει νά ἀποτελέσουν αἱ διεθνῶς ἀνεγνωρισμέναι ἀρχαί καί ὄχι αἱ συμφωνίαι, ὑπογραμμίσας ὅτι τό μόνον ἐνδιαφερόμενον μέρος εἶναι ὁ κυπριακός λαός. Εἶπεν ἐπίσης ὅτι δέν ἀνέμενε πρακτικόν ἀποτέλεσμα ἐκ τοῦ διακοπέντος ἑλληνοτουρκικοῦ διαλόγου, εἰς τόν ὁποῖον δέν ἀντετάχθη, ἐφ' ὅσον θέμα του θά ἦτο ἡ Ἕνωσις, ὑπογραμμίσας ὅτι κυρίως ἐν Κύπρῳ εἶναι πού θά λυθῆ τό Κυπριακόν καί ὄχι εἰς Ἀθήνας ἤ Ἄγκυραν. Ὁ Πρόεδρος Μακάριος προσέθεσεν ὅτι δέν ἐσημειώθη πρόοδος πρός τήν λύσιν τοῦ προβλήματος, καθ' ὅσον ἡ Τουρκία ἐπιμένει εἰς διχοτόμησιν. Ὁ Πρόεδρος Μακάριος ἐδέχθη τόν διευθυντήν τῶν κυπριακῶν ὑποθέσεων τοῦ ἑλληνικοῦ ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν κ. Θεοδωρακόπουλον, ὁ ὁποῖος συνηντήθη καί μετά τοῦ ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν κ. Κυπριανοῦ, ἀνταλλάξας ἀπόψεις ἐπί τῆς προσεχοῦς συζητήσεως τοῦ Κυπριακοῦ εἰς τήν Γενικήν Συνέλευσιν τοῦ ΟΗΕ. Αἱ συσκέψεις θά συνεχισθοῦν αὔριον.

Εἰς τήν Ἄγκυραν, ὁ Τοῦρκος πρωθυπουργός κ. Οὐργκιουπλοῦ, τήν παραμονήν τῆς συνεδριάσεως τῶν ἀρχηγῶν ὅλων τῶν κομμάτων ἐπί τοῦ Κυπριακοῦ προέβη εἰς τήν ἑξῆς δήλωσιν: «Οὐδεμία διχογνωμία ὑπάρχει μεταξύ τῶν κομμάτων ἐπί τοῦ κυπριακοῦ προβλήματος. Πρόκειται περί ἐθνικοῦ προβλήματος. Ἡ ἀντιπολίτευσις καί ὅλοι οἱ πολῖται τῆς χώρας συμφωνοῦν ἐπί τῆς πολιτικῆς πού ἀκολουθεῖ ἡ Κυβέρνησις». Κατά τήν σύσκεψιν αὐτήν, ἡ ὁποία θά συγκληθῆ αὔριον τήν πρωΐαν, θά παραστῆ καί ὁ Τοῦρκος ὑπουργός Ἐξωτερικῶν κ. Χασάν Ἰσίκ, ὁ ὁποῖος θά προβῆ εἰς δήλωσιν ἐπί τῆς ἐξελίξεως τοῦ κυπριακοῦ προβλήματος.

★

Τό χιοῦμορ τῆς τσέπης

Ο ΘΙΑΣΟΣ ΝΟ
(Τοῦ Κώστα Μητρόπουλου)

ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΡΛ ΧΑΡΜΠΟΡ ΣΤΟ ΒΙΕΤΝΑΜ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΤΗΣ «ΒΗΜΑΤΟΣ» — «PARIS - MATCH»

ΔΥΟ ΚΟΣΜΟΙ ΣΥΓΚΡΟΥΟΝΤΑΙ

Ἡ γιγαντομαχία τοῦ Εἰρηνικοῦ

Οἱ τραγικοί ἐπιζήσαντες, θλιβερά ράκη.— Πῶς ἤρχισεν ἡ ἐπιχείρησις «Χιροσίμα».— Ἐκπαίδευσις εἰς τό σχέδιον «Μανχάτταν».— Ἐπιλέγονται ἐκλεκτοί χειρισταί διά τήν ρῖψιν τῆς βόμβας.— Ἡ μοιραία πτῆσις ἀρχίζει.

25ον

Χιροσίμα, Δευτέρα, 6 Αὐγούστου 1945. Πρωΐ: Ὁ αἴθριος οὐρανός ἀνήγγελλε μίαν λαμπράν ἡλιόλουστον ἡμέραν εἰς τήν πόλιν αὐτήν τῆς νοτίου Ἰαπωνίας, πού δέν εἶχεν ἕως τότε βομβαρδισθῆ. Ἀτμόσφαιρα διαυγής καί ἀνάλαφρη. Τήν 8.15΄ πρωϊνήν τῆς ἡμέρας ἐκείνης, οἱ κάτοικοι τῆς Χιροσίμα διέκριναν, πολύ ὑψηλά εἰς τόν οὐρανόν, ἕνα τετρακινητήριον ἀμερικανικόν ἀεροπλάνον. Τό εἶδαν ν' ἀπομακρύνεται, ἀφοῦ ἐξαπέλυσε ἕνα ἀλεξίπτωτον ἀπό τό ὁποῖον ἐκρέμετο ἕνα ὀγκῶδες μαῦρον ἀντικείμενον. Ἦτο ἡ ἀτομική βόμβα. Μετά παρέλευσιν 51 δευτερολέπτων ἡ βόμβα ἐξερράγη εἰς σημεῖον ἐπάνω ἀπό τήν στέγην τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου, εἰς τό μέσον τῶν περισσότερον πυκνοκατοικημένων συνοικιῶν τῆς πόλεως, μέ μίαν ὑπερφυσικήν καί ἐκτυφλωτικήν λάμψιν, χρώματος λευκοῦ καί χρυσίζοντος. Τήν λάμψιν ἠκολούθησε μία βροντή δευτέρας παρουσίας. Ἀκαριαίως, εἰς ἀκτῖνα 1500 μέτρων γύρω ἀπό τό σημεῖον τῆς ἐκρήξεως, κάθε τι ζωντανόν ἐξέλιπε καί ἐξηφανίσθη μέσα εἰς τό αἱματηρόν καμίνι τό ὁποῖον ἐδημιούργησεν ἡ βόμβα. Τά σώματα ἀνθρώπων καί ζώων εἴτε ἐξητμίσθησαν καί ἐξηνεμίσθησαν, εἴτε ἔλυωσαν καί συνεχωνεύθησαν μέ τήν λυωμένην ἄσφαλτον εἰς ἑνιαίαν ὑγράν παχύρρευστον μᾶζαν ἤ μέ τούς λυωμένους καί ὑγροποιημένους λίθους. Τά κεραμίδια τῶν στεγῶν μετεβλήθησαν εἰς παχύρρευστον ὑγρόν, ἐνῶ οἱ τοῖχοι τῶν κτισμάτων ἀνετινάχθησαν καί ἔπεφταν πάλιν εἰς τό ἔδαφος ὑπό μορφήν βροχῆς ἐκ φλεγομένου χώματος. Καί εἰς μερικούς τοίχους ἀπετυπώθη ἡ σκιά ἀνθρώπων ἤ ἀντικειμένων πού ἐξηνεμίσθησαν!

ΟΙ ΤΡΑΓΙΚΟΙ ΕΠΙΖΗΣΑΝΤΕΣ

● Ἐπιζῶντες ὑπῆρχαν μόνον πέραν τοῦ πρώτου αὐτοῦ κύκλου τοῦ θανάτου. Ἄνθρωποι μέ φοβερά ἐγκαύματα καί τραύματα. Ὄχι ὀλίγοι εἶχαν ἐκβαρῆ ζωντανοί. Ἔτρεχαν ὅλοι ἀλλόφρονες καί πανικόβλητοι, χωρίς νά καταλαβαίνουν τί εἶχεν ἀκριβῶς συμβῆ. Τό βράδυ τῆς ἰδίας ἡμέρας, μετεδίδετο εἰς τόν κόσμον μήνυμα τοῦ Προέδρου Τροῦμαν, ὁ ὁποῖος ἀνήγγελλεν ὅτι «ἐξαπελύθη κατά τῆς Ἰαπωνίας ἡ ἀτομική δύναμις, πού εἶναι ἡ δύναμις τοῦ Ἡλίου».

Τήν ἑπομένην τῆς ἐκρήξεως, μία ἄλλη φρίκη ἀπεκαλύφθη εἰς τούς ἀποσβολωμένους ἐπιζῶντας πού εἶχαν κατακλύσει τά προάστια τῆς πόλεως, ἡ ὁποία εἶχε μεταβληθῆ εἰς ἔρημον ἐρειπίων: ἡ νόσος ἐκ τῆς ραδιενεργείας, πού συνίστατο εἰς τήν ναυτίαν καί ἐσωτερικάς αἱμορραγίας, πού βασανίζουν τό θῦμα καί ἐπιφέρουν συχνά τόν θάνατον ἔπειτα ἀπό μῆνας, ἤ καί ἔτη ἀκόμη. Ἀπολογισμός τῆς φοβερᾶς ἐκείνης ἐκρήξεως: 80.000 θύματα.

Ὁ Ἀμερικανός, πτέραρχος σήμερον — καί σμήναρχος, τότε — Τίμπετς, κυβερνήτης τοῦ ἀεροπλάνου πού ἔρριψε τήν πρώτην ἀτομικήν βόμβαν εἰς τήν Χιροσίμα καί κατηύθυνε τήν ὅλην ἐπιχείρησιν, ἀφηγεῖται κατωτέρω τά τῆς προπαρασκευῆς καί ἐκτελέσεως τοῦ ἐγχειρήματος:

Η ΠΡΩΤΗ ΕΝΔΕΙΞΙΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

Ἀφοῦ, μέχρι τοῦ Φεβρουαρίου 1943, ὑπηρέτησα εἰς τήν Βόρειον Ἀφρικήν ὡς διοικητής μοίρας βομβαρδιστικῶν, ἀνεκλήθην εἰς τάς Ἡνωμένας Πολιτείας, ὅπου διωρίσθην εἰς τήν ὑπηρεσίαν κατασκευῆς καί δοκιμῶν τοῦ νέου βαρέος ὑπερβομβαρδιστικοῦ Β 29, τό ὁποῖον ἐπρόκειτο νά ὀνομασθῆ «ἱπτάμενον φρούριον». Διότι, πλήν, τῆς στρατιωτικῆς, εἶχα καί τήν τεχνικήν ἐκπαίδευσιν.

Ἡ πρώτη ἔνδειξις περί τῆς κεφαλαιώδους ἀποστολῆς πού ἐπρόκειτο νά μοῦ ἀνατεθῆ μετ' ὀλίγους μῆνας ἦλθε τόν Σεπτέμβριον τοῦ 1944. Ἕνα πρωΐ τοῦ Σεπτεμβρίου ἐκείνου τοῦ 1944, ἐνῶ εὑρισκόμην εἰς τό Ν. Μεξικόν, διετάχθην νά παρουσιασθῶ εἰς τόν διοικητήν τῆς 2ας Ἀεροπορικῆς Δυνάμεως εἰς τό

→ Συνέχεια εἰς τήν 5ην σελίδα

Ο ΧΘΕΣΙΝΟΣ ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥ ΤΗΣ 3ης ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

«Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΟΔΗΓΗΣΗ ΤΟΝ ΤΟΠΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΟΝΗΝ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗΝ ΛΥΣΙΝ, ΤΑΣ ΕΚΛΟΓΑΣ»

ΚΥΡΙΑΡΧΟΥΝΤΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ: «ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΣΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ», «ΕΚΛΟΓΕΣ», «ΚΑΤΩ ΤΑ ΑΝΑΚΤΟΒΟΥΛΙΑ»

ΑΙ ΟΜΙΛΙΑΙ ΤΩΝ κ.κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ, Α. ΠΕΠΟΝΗ ΚΑΙ Φ. ΣΠΑΝΟΥΔΗ

Εἰς μίαν παλλομένην ἀπό ἐνθουσιασμόν συγκέντρωσιν ὁ Ἀθηναϊκός λαός ἑώρτασε χθές τήν ἑσπέραν εἰς τό θέατρον «Γκλόρια» τήν 122αν ἐπέτειον τοῦ Συντάγματος τῆς 3ης Σεπτεμβρίου. Οἱ συγκεντρωθέντες κατελάμβανον ἀσφυκτικῶς τόν χῶρον τοῦ θεάτρου, ὡς καί ὁλόκληρον τήν ὁδόν Ἱπποκράτους ἀπό τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας μέχρι τῆς Πανεπιστημίου, καθώς καί τήν τελευταίαν αὐτήν ἀπό τῆς ὁδοῦ Κοραῆ μέχρι τῆς ὁδοῦ Πεσμαζόγλου.

Σεβασμός στό Σύνταγμα

Τά κυριαρχοῦντα συνθήματα ἦσαν: «Δέν περνάει ὁ Φασισμός», «Ζήτω τό Σύνταγμα», «Κάτω τά Ἀνακτοβούλια», «Ζήτω οἱ συνταγματικές ἐλευθερίες», «Ὁ κυρίαρχος λαός ἀξιώνει ἐκλογάς», «Παπανδρέου - Παπανδρέου», «Ἐκλογάς - Ἐκλογάς», «Ζήτω ἡ 3η Σεπτεμβρίου», «Σεβασμός στό Σύνταγμα», κλπ.

Κύριοι ὁμιληταί τῆς χθεσινῆς ἐκδηλώσεως ἦσαν ὁ κ. Ἐμμ. Στεφανάκης, πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως Δημοκρατικῶν Δικηγόρων Ἑλλάδος, ὁ κ. Φωτ. Σπανούδης, γενικός γραμματεύς τῆς Τοπικῆς Ἑνώσεως Δήμων καί Κοινοτήτων Ἀττικῆς, καί ὁ κ. Σάκης Πεπονῆς, δικηγόρος, τέως γενικός διευθυντής τοῦ Ε.Ι.Ρ. Ἐπίσης, χαιρετισμόν ἀπηύθυνε καί ὁ ἀντιδήμαρχος Νικαίας κ. Κ. Κοντόζογλου, μετά δέ τό πέρας τῶν ὁμιλιῶν ἐξετελέσθη καλλιτεχνικόν πρόγραμμα ἀπό χορωδίαν. Εἰς τήν συγκέντρωσιν παρέστησαν οἱ βουλευταί τῆς Ἑνώσεως Κέντρου κ.κ. Βασιλᾶτος, Κουτσοχέρας, Κολοκυθᾶς καί Παπαϊωάννου, πολιτευταί, δημοτικοί σύμβουλοι καί ἄλλοι.

Οἱ συγκεντρωθέντες ἐσχημάτισαν ἐπιβλητικήν διαδήλωσιν

Ὁ λόγος τοῦ κ. Ε. Στεφανάκη

Πρῶτος ὡμίλησεν ὁ κ. Ἐμμανουήλ Γ. Στεφανάκης, πρόεδρος τῶν Δημοκρατικῶν Δικηγόρων, ὁ ὁποῖος εἶπε τά ἑξῆς:

«Ἡ Ἕνωσις Δημοκρατικῶν Δικηγόρων Ἑλλάδος ἀπευθύνει θερμόν χαιρετισμόν στόν ἀδάμαστον Ἑλληνικόν Λαόν, πού ἀπό 140 χρόνια μάχεται γιά νά ἐπιβάλη τήν Ἐλευθερίαν καί τήν Δημοκρατίαν στόν τόπον τῆς γεννήσεώς των.

Πρίν ἀπό 122 χρόνια ὁ Ἑλληνικός

→ Συνέχεια εἰς τήν 5ην σελίδα

ΟΙ ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΕΣ ΤΟΥ ΒΗΜΑΤΟΣ

ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΘΕΟΦΙΛΟΥ

(ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΙΟ ΔΩΡΟ ΤΟΥ ΤΕΡΙΑΝΤ ΣΤΗ ΛΕΣΒΟ)

ΤΟΥ
ΗΛΙΑ ΒΕΝΕΖΗ
Ἀκαδημαϊκοῦ

Ο ΚΑΗΜΕΝΟΣ ὁ Θεόφιλος! Ὁ τσολιάς, ὁ λαϊκός ζωγράφος τῆς Μυτιλήνης, πού πεινοῦσε σ' ὅλη τή ζωή του, πού γύριζε ἀπό χωριό σέ χωριό ζωγραφίζοντας στούς τοίχους τῶν μαγαζιῶν καί τῶν καφενέδων Μεγαλέξαντρους καί Γοργόνες, καί παλικάρια τοῦ 21 καί τῆς Ἀνατολῆς — καί πού τόν βρήκανε ἕνα πρωινό πεθαμένον ἀπό ἀσιτία μ' ἕνα πινέλο στό χέρι! Πού νά τίς φανταζόταν, σάν ἔκλεισε ἔτσι τά μάτια, αὐτές τίς μεταθανάτιες δόξες! Ὁ κατάσπρος «Ἄδωνις» μέ ἐπιβάτες σπουδαίους — καλλιτέχνες, ποιητές, πρώην ὑπουργούς, διπλωμάτες, καθηγητές, κυρίες, τά πρῶτα ὀνόματα τῆς ἀθηναϊκῆς κοινωνίας — ἔπλεε ἐπί ταύτου στή Μυτιλήνη γιά τά ἐγκαίνια ἑνός Μουσείου ἀφιερωμένου ἀποκλειστικῶς στό ἔργο του, σέ κανέναν ἄλλον. Ποιός ἄλλος καλλιτέχνης τοῦ τόπου μας εἶδε ποτέ τόση δόξα: ἕνα μουσεῖο δικό του! Γιά ποιόν ἄλλον ἀφιερώθηκαν τόσα ἐγκώμια αὐτές τίς μέρες — σελίδες ὁλόκληρες στίς ἀθηναϊκές ἐφημερίδες; Γιά ποιόν ἄλλον Ἕλληνα καλλιτέχνη ἄνοιξε τίς πύλες του τό Λοῦβρο, νά στεγάση ἔκθεσή του;

Ἄς εἶναι καλά ὁ Τεριάντ, ὁ Μυτιληνιός Ἐλευθεριάδης, ὁ ἐπιφανής τεχνοκρίτης τοῦ Παρισιοῦ, πού ἐπέβαλε αὐτή τή μεταθανάτια δόξα τοῦ Θεοφίλου, καί καθιέρωσε τήν ἀξία του. Δέν ἦταν μαζί μας μές στόν «Ἄδωνι» — αὐτός πού χάριζε τό Μουσεῖο Θεοφίλου στή Λέσβο καί στήν Ἑλλάδα. Θά ἄξιζε ὡστόσο νά χαρῆ τό λαϊκό πανηγύρι πού ἔγινε μές στόν πατρικό του ἐλαιώνα, στή Βαριά, μέ τά σφανταχτερά χρώματα τοῦ πλήθους πού εἶχε σκορπίσει κάτω ἀπ' τά πανάρχαια δέντρα ἀκούοντας τό μνημόσυνο τοῦ Θεοφίλου καί τόν ἁγιασμό τοῦ Μουσείου του. Ὁ ἐπιβλητικός δεσπότης τῆς Μυτιλήνης, περιστοιχισμένος ἀπ' τούς ἀρχιμανδρίτες καί τούς διάκους του, ἔψελνε κάτω ἀπ' τόν καλοκαιριάτικο, ἀφύν ἥλιο τοῦ Αἰγαίου, τά τροπάρια τῆς Ὀρθοδοξίας, λάμπανε μές στόν ἥλιο τά χρυσά ἄμ-

ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ, ΤΟ ΗΘΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΘΝΟΣ

Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος

προστατεύσουν, μὲ σταθερότητα καὶ αὐτοθυσίαν τὴν ἐνεκολπώθη τὸ ἀνώνυμον πλῆθος καὶ ὡς ἦτο ἑπόμενον ἐπροσωποποίησε τὸν ἀγῶνα καὶ ἡρωοποίησε τὸ τελευταῖον καὶ πράγματι συμπαθέστερον θῦμα τῆς βασιλικῆς ἐπεμβάσεως; Καὶ πῶς ἠμποροῦν αὐτοὶ ποὺ συνήργησαν εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς κρίσεως καὶ εἰργάσθησαν διὰ νὰ τὴν ἐξάψουν μὲ τὴν ἀλλεπάλληλον ἀποδοχὴν — ἄνευ ἐξαιρέσεως — τῶν «βασιλικῶν» ὑπουργείων νὰ ἐκπλήσσωνται διατί τὰ πλήθη δὲν ἡσυχάζουν;

Εἰς ἕνα ὡραῖον ἄρθρον ἀπὸ τὴν αὐτὴν θέσιν ὁ Γ. Θεοτοκᾶς, αὐτὸς ὁ ἁγνὸς λογοτέχνης, ἔγραφε, ὅταν ἡ Κυβέρνησις Νόβα κατέβαλλε τὴν πρώτη προσπάθεια νὰ σταθῇ εἰς τὴν Βουλήν, ὁ δὲ μέλλων Πρόεδρος τῆς διαδόχου Κυβερνήσεως παρεσκεύαζε τὸν λόγον τῆς Θεσσαλονίκης, (τὸ ὡραιότερον καὶ προφητικὸν κατηγορητήριον τῶν κυβερνήσεων βασιλικῆς ἐμπιστοσύνης): «Αὐτὰ (ἡ δημοκρατικὴ κυβέρνησις στὴν ἐξουσία) ξεσήκωσαν τὴν ἀποκαρδιωμένη καὶ πικραμένη μεταπολεμική μας νιότη καὶ τῆς ἔδωσαν αἰσιοδοξία καὶ ἀγάπη. Καὶ ἔξαφνα τοῦτο τὸ ἀνεκτίμητο ψυχολογικὸ κεφάλαιο τὸ καταστρέψαμε μὲ τὰ ἴδια μας χέρια». Δὲν τὸ καταστρέψαμε μόνο, ἀγαπητὲ φίλε. Ἐγεννήσαμε μεγάλας ἱστορικὰς ἀμφιβολίας ἂν θὰ τὸ κάνωμε ποτὲ μὲ δημοκράτας καὶ ἀντιδημοκράτας ποὺ δὲν πιστεύουν εἰς καμμίαν γενικὴν ἰδέαν. Καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ δύσκολον, τὸ δυσκολώτερον ὅλων ἠθικόν μας πρόβλημα.

❁

Ἀλλὰ τώρα πρέπει νὰ ὑπερνικήσωμεν ὄχι μόνον τὴν ἀποκαρδίωσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν πεποίθησίν μας ὅτι ἡ κρίσις προῆλθεν ἀπὸ πολλαπλῆν παραβίασιν τοῦ Συντάγματος, τεχνικὴν καὶ γενικήν. Πρέπει ν' ἀποβλέψωμεν εἰς τὸ ἐθνικόν, καὶ τὸ ἐθνικὸν εἶναι ἡ ἀνασύνδεσις τοῦ νήματος τῆς ἀνακοπείσης, μὲ ἀκροβατικὰ ἐγχειρήματα, διακυβερνήσεως τοῦ τόπου.

Δυστυχῶς δὲν ὑπάρχει πλέον λύσις ἀπολύτως ὀρθή. Ἡ σχετικῶς ὀρθοτέρα θὰ ἦτο, νομίζω, ὁ σχηματισμὸς πολιτικῆς κυβερνήσεως ἀπὸ ὅλα τὰ κόμματα, δι' ὡρισμένον καὶ ῥητὸν χρονικὸν διάστημα. Ἐφ' ὅσον καὶ καθ' ὅσον θὰ ἔστεργεν ἡ Ἕνωσις Κέντρου θὰ ἠδύναντο νὰ μετάσχουν καὶ ὑπουργοὶ τῶν δύο τελευταίων κατεψηφισμένων κυβερνήσεων — ἐκτὸς ἐὰν σχηματίσουν ἴδιον κόμμα, ὁπότε θὰ συμμετεῖχον αὐτοδικαίως. Ἡ ὑπηρεσιακὴ ὅμως Κυβέρνησις πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθῇ ἅπαξ διὰ παντός, διότι εἶναι προϊὸν παραφθορᾶς τοῦ πολιτεύματος, ἀντισυνταγματικῆς ἀναστολῆς τοῦ κοινοβουλευτικοῦ συστήματος, θεσμοποιημένη ὁμολογία τῆς ἀδυναμίας τῶν πολιτικῶν κομμάτων νὰ διενεργήσουν τιμίας ἐκλογὰς καὶ μόνιμον ἐμπόδιον εἰς τὸ νὰ δημιουργηθοῦν ποτὲ τέτοια πίστις καὶ τέτοια συνείδησις πολιτικῆς εὐθύνης. Καὶ ἂν αἱ ἐκλογαὶ δὲν πρέπει ἴσως νὰ γίνουν ἀμέσως, πρέπει νὰ γίνουν ὅμως ἐντὸς ὡρισμένης καὶ ἐπιτακτικῆς προθεσμίας.

Τέλος αἱ ἐκλογαὶ πρέπει νὰ ὀργανωθοῦν ἀπὸ τὰ κόμματα — τουλάχιστον ἀπὸ τὰ δημοκρατικὰ — μὲ πρόγραμμα εὐρείας ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος περὶ τῆς ὁποίας θ' ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ ποὺ θὰ ἐκλεγῇ, ἀναθεωρήσεως ποὺ θὰ ἐπιδιώξῃ ῥιζικὰς μεταβολάς, ἀποσαφηνίσεις καὶ συμπληρώσεις τοῦ Συντάγματος: εἰς τὰς σχέσεις Βουλῆς — Κυβερνήσεως — Βασιλέως, εἰς τὸ ἐκλογικὸν σύστημα, εἰς τὸν τρόπον λειτουργίας τῆς Βουλῆς καὶ εἰδικώτερα τὴν νομοθετικὴν διαδικασίαν, εἰς τὰ προσόντα καὶ τὴν θέσιν τῶν βουλευτῶν (φορτωμένων σήμερον ἀπὸ προνόμια, ἄλλα συνταγματικά, ἄλλα νομοθετικά, ἄλλα κατὰ κατάχρησιν τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν νόμων), τὰς βασικὰς ἀρχὰς τῆς διοικήσεως, τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν καὶ τὰς ἀτομικὰς ἐλευθερίας γραμμένας ἐκ νέου μὲ καθαρὰ καὶ ξάστερα λόγια καὶ εἰλικρινῶς σύμφωνα μὲ τὰς συνθήκας καὶ τὰ πρωτόκολλα, ποὺ ἡ Ἑλλὰς ὑπέγραψε καὶ ἐπεκύρωσε ἐπὶ εὐρωπαϊκοῦ καὶ διεθνοῦς πεδίου. Εἰς αὐτὴν τὴν ἀναθεώρησιν ἄλλωστε πρέπει νὰ κληθοῦν νὰ συμβάλουν ὅλα τὰ κέντρα κοινῆς γνώμης (καὶ ὄχι μόνον ἐπιτροπαὶ κοινοβουλευτικαί, ἱκανοποιοῦσαι, χάριν φιλίας ἢ κοσμικότητος, ἐπαγγελματικὰς διεκδικήσεις καὶ ὀλιγαρχικὰ προνόμια).

Ὅταν ἤμουν νέος ἐσυνήθιζα νὰ κάμω χιμαιρικὰς ἐκδηλώσεις ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς. Ἤκουα συχνὰ ὅμως καὶ ἀπὸ καλοὺς φίλους: «Δὲν θὰ σώσῃς τὴν Ἑλλάδα» ἢ τὸ χειρότερον: «Αὐτὸς ὁ τόπος δὲν σώζεται». Ποτὲ δὲν ἐπείσθην. Καὶ ἤμουν εὐτυχὴς ὅταν πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἐδιάβασα, μέσα στοὺς στοχασμοὺς τοῦ Toynbee ἐπὶ τῆς ἱστορίας, τὴν γνώμη του ὅτι τὸ γεγονὸς ὅτι 20 πολιτισμοὶ ἀνεπτύχθησαν, ἤκμασαν καὶ ἐξέλιπον μέσα σὲ 4.000 χρόνια κάπως γνωστῆς ἱστορίας, ποὺ εἶναι ἕνα ἐλάχιστο τμῆμα μιᾶς ζωῆς 600.000 ἢ 1.000.000 ἐτῶν τοῦ ἀνθρώπου ἐπάνω στὸ φλοιὸ τῆς Γῆς, δὲν ἀποδεικνύουν ὅτι πρόκειται νὰ χαθῇ ὁ εὐρωπαϊκὸς πολιτισμός. Καὶ τὸ συμπέρασμά του: «Οἱ γρῖφοι (τῆς ἱστορίας) εἶναι ἴσως δυσανάγνωστοι, ἀλλὰ μᾶς λέγουν καθαρὰ ὅ,τι πρέπει νὰ ξεύρωμε. Μᾶς λέγουν ὅτι τὸ μέλλον μας ἐξαρτᾶται κυρίως ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἰδίους. Δὲν εἴμεθα ἁπλῶς εἰς τὴν διάκρισιν μιᾶς ἀμειλίκτου μοίρας».

Τὰ πικρὰ δεδομένα ποὺ ἐπεχειρήσαμε ν' ἀνασκοπήσωμεν εἰς αὐτὰ τὰ ἄρθρα, μὲ ὅλον τὸν κίνδυνον πλάνης εἰς τὸν ὁποῖον μᾶς ἐκθέτουν ὁπωσδήποτε οἱ προσωπικές μας ἐλλείψεις ἢ καὶ προκαταλήψεις, δὲν προδικάζουν τὴν ἐθνικὴ παρακμή. Διεγείρουν καὶ ἐνθαρρύνουν εἰς ἀγῶνας διὰ τὴν ἀποτροπή της, μαζὶ μὲ ὅλα τὰ φωτεινὰ στοιχεῖα ποὺ ἔχει καὶ αὐτὴ ἡ σκοτεινὴ νύκτα καὶ ποὺ εἶναι τὰ λείψανα τῆς χθεσινῆς καὶ οἱ ἐλπίδες τῆς αὐριανῆς ἡμέρας.

Φ. Θ. ΒΕΓΛΕΡΗΣ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΙΝ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ — ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΟΥΔΕΙΣ ΣΥΖΗΤΕΙ ΔΙΑ ΝΕΑΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ ΕΞΩΜΟΤΩΝ, ΑΛΛΑ ΜΟΝΟΝ ΔΙ' ΕΚΛΟΓΑΣ

ΠΡΟΣ ΝΕΑΝ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΝ ΤΩΝ ΔΥΟ ΗΓΕΤΩΝ

Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος

των. Οἱ κινούμενοι πάντως διὰ τὸ νέον κυβερνητικὸν σχῆμα ἀναμένουν τὸν τερματισμὸν τῶν συνεννοήσεων τῶν ἀρχηγῶν Ε.Κ. καὶ Ε.Ρ.Ε. διὰ νὰ συνεχίσουν, ἐντονώτερον καὶ ἐπισήμως πλέον, τὰς προσπαθείας ἢ καὶ νὰ ἐγκαταλείψουν τὰ σχέδιά των ἐφ' ὅσον ὑπάρξῃ συμφωνία δι' ἐκλογάς. Καὶ ὡς ἐκ τούτου πιθανὸν νὰ παρέλθῃ καὶ ὁλόκληρος ἡ ἀρξαμένη ἑβδομὰς χωρὶς ὁ Βασιλεὺς νὰ ἐκδηλώσῃ νέαν πρωτοβουλίαν.

Ἡ σύσκεψις τῆς ὁμάδος τῆς ΕΡΕ

Ἡ κοινοβουλευτικὴ ὁμὰς τῆς Ε.Ρ.Ε. συνῆλθεν, εἰς βαρεῖαν ἀτμόσφαιραν, τὴν 11.30 π.μ. χθὲς εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ αἴθουσαν τοῦ κόμματος. Ἡ σύσκεψις διήρκεσεν ἐπὶ μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν καὶ ὁ χρόνος ἠναλώθη μὲ τὴν μακρὰν ἀγόρευσιν τοῦ κ. Π. Κανελλοπούλου. Ἀποφάσεις, ὡς εἶχε προαναγγείλει ὁ ἀρχηγὸς τῆς ΕΡΕ, δὲν ἐλήφθησαν, διότι πρόκειται νὰ πραγματοποιηθῇ καὶ νέα σύσκεψις, διὰ τὸ ἴδιον θέμα, αὔριον ἢ μεθαύριον.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς συσκέψεως ἀνεκοινώθη ὅτι ἡ κοινοβουλευτικὴ ὁμὰς συνεκλήθη ἵνα ὁ ἀρχηγὸς τῆς ΕΡΕ ἀναπτύξῃ ἐνώπιόν της ὅσα συνέβησαν τὰς τελευταίας ἡμέρας, νὰ ὁμιλήσῃ περὶ τῶν ἐνεργειῶν του καὶ νὰ ἐκθέσῃ τὴν κατάστασιν ὡς αὕτη ἔχει σήμερον, θέτων ὑπ' ὄψιν τῶν βουλευτῶν τὰ προβλήματα καὶ τὰς διαφόρους δυνατότητας ποὺ ὑπάρχουν διὰ τὴν ἔξοδον τῆς χώρας ἀπὸ τὴν δύσκολον κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχει περιέλθει. Ἡ σύσκεψις — προστίθεται εἰς τὴν ἀνακοίνωσιν — δὲν συνεκλήθη διὰ τὴν λῆψιν ἀποφάσεως καὶ θὰ ἐπακολουθήσῃ καὶ ἄλλη σύσκεψις τῆς κοινοβουλευτικῆς ὁμάδος τὴν Τετάρτην ἢ τὴν Πέμπτην.

Τί εἶπεν ὁ κ. Κανελλόπουλος

Ὁ κ. Π. Κανελλόπουλος, ὡς πληροφορούμεθα, προέβη εἰς μακρὰν ἀνάλυσιν τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως καὶ εἶπεν ὅτι βάσει καὶ τῆς παρακλήσεως τοῦ Βασιλέως ὅπως διεξαχθοῦν ἐπαφαὶ μεταξὺ τῶν κομμάτων, εἶχε συνάντησιν μὲ τὸν ἀρχηγὸν τῆς Ἑνώσεως Κέντρου κ. Γ. Παπανδρέου, μετὰ τοῦ ὁποίου ἀντήλλαξεν ἀπόψεις ἐπὶ τοῦ τρόπου ἀντιμετωπίσεως τῆς πολιτικῆς κρίσεως.

● Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ΕΡΕ ἐτόνισεν ὅτι ἐξ ὅλων τῶν συζητουμένων λύσεων ὑποστηρίζει, ὡς πλέον ὀρθὴν καὶ πραγματοποιήσιμον, τὴν προσφυγὴν εἰς ἐκλογάς, ἐντὸς 45 ἡμερῶν, ὑπὸ Κυβερνήσεως τῆς ΕΡΕ. Ὁ κ. Κανελλόπουλος ἀνέπτυξε τὰ ἐπιχειρήματα ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐστηρίχθη ἡ γραμμὴ τὴν ὁποίαν ἐχάραξεν εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦ Στέμματος.

Οἱ διαφωνοῦντες

Μετὰ τὸν κ. Κανελλόπουλον ὡμίλησαν δι' ὀλίγων οἱ κ.κ. Π. Πιπινέλης, Σπ. Θεοτόκης, Ε. Ἀβέρωφ καὶ Γιαννούσης, οἱ ὁποῖοι ἀντετάχθησαν εἰς τὴν λύσιν τῶν ἐκλογῶν καὶ ἐτόνισαν ὅτι οὐδεμία δέσμευσις, τύποις καὶ οὐσίᾳ, εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναληφθῇ ἄνευ προηγουμένης συζητήσεως καὶ ἐγκρίσεως τῆς κοινοβουλευτικῆς ὁμάδος. Ἀλλὰ συνεφωνήθη ὅπως ἡ ἐπὶ τῆς οὐσίας συζήτησις ἀναβληθῇ δι' αὔριον ἢ μεθαύριον, καὶ οὕτω δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ γνωσθῇ ἡ ἔκτασις τῆς δημιουργηθείσης ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς ΕΡΕ ἀντιδράσεως κατὰ τῆς πρωτοβουλίας τοῦ κ. Κανελλοπούλου. Πάντως, ὁ ἐκ τῶν ἡγετικῶν στελεχῶν τῆς ΕΡΕ κ. Σπ. Θεοτόκης, ὁ ὁποῖος ἐμμένει εἰς τὴν ἄποψιν ὅτι πρέπει νὰ σχηματισθῇ Κυβέρνησις ἐκ τῆς παρούσης Βουλῆς καὶ κυρίως ἐκ τῆς Ἑνώσεως Κέντρου, ἐτόνισε, κατὰ τὴν χθεσινὴν σύσκεψιν ὅτι εἶναι ἀρκετὴ ἡ θριαμβολογία εἰς τὴν Ἕνωσιν Κέντρου διὰ νὰ καταστοῦν διαφανεῖς οἱ σκοποί, τοὺς ὁποίους ἐπιδιώκει ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ε.Κ. δεχόμενος, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν δηλώσεών του, τὴν πρότασιν τοῦ κ. Κανελλοπούλου.

Κατὰ τὴν σύσκεψιν ὡμίλησε καὶ ὁ κ. Κ. Μανιαδάκης, ὑποστηρίξας ὅτι δὲν εἶναι εἰλικρινὴς ἡ δήλωσις τῆς ΕΔΑ, ὅτι δὲν συμφωνεῖ αὐτὴ μὲ τὸν ἀρχηγὸν τῆς Ἑνώσεως Κέντρου εἰς τὴν ἀποδοχὴν τῆς προτάσεως τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ΕΡΕ. Κατὰ τὸν κ. Μανιαδάκην, καὶ ἡ ΕΔΑ εἶναι, εἰς τὴν πραγματικότητα, σύμφωνος μὲ τὴν ἀπόφασιν τοῦ κ. Παπανδρέου.

Καὶ οἱ συμφωνοῦντες

● Πληροφορούμεθα, πάντως, ὅτι παρὰ τὴν ἐκδηλωθεῖσαν εἰς τὰς τάξεις τῆς ΕΡΕ ἀντίδρασιν κατὰ τῶν ἐκλογῶν, ὡρισμένα στελέχη — καὶ ἀναφέρονται οἱ κ.κ. Π. Παπαληγούρας καὶ Γ. Ράλλης — καὶ πολλοὶ βουλευταί, ἤρχισαν νὰ κατανοοῦν καὶ νὰ συμμερίζωνται τὰς ἀπόψεις τοῦ κ. Π. Κανελλοπούλου. Εἶναι, ἐπίσης, σχετικὸν καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἐκ τῶν μὴ δυνηθέντων νὰ προσέλθουν εἰς τὴν σύσκεψιν — καὶ ἦσαν περὶ τοὺς τριάκοντα — οἱ βουλευταὶ κ.κ. Λαυρεντίδης, Κακκαρᾶς, Κωνσταντινίδης, Βενέτης, Θεοδοσιάδης, Ἑρμείδης καὶ Προκοπίδης ἀπέστειλαν τηλεγράφημα πρὸς τὸν κ. Κανελλόπουλον καὶ τὸν ἐξουσιοδοτοῦν ἐν λευκῷ διὰ τοὺς περαιτέρω χειρισμούς.

Πανικόβλητοι οἱ ἀποστάται

Οἱ ἀποστάται, πανικοβληθέντες ἀπὸ τὰς ῥαγδαίας ἐξελίξεις καὶ τὸ ἐνδεχόμενον συμφωνίας τῶν ἀρχηγῶν τῶν δύο μεγάλων κομμάτων πρὸς ἄμεσον διεξαγωγὴν ἐκλογῶν, συνῆλθον χθὲς τὴν ἑσπέραν εἰς σύσκεψιν διὰ νὰ ἐξετάσουν τὴν κατάστασιν καὶ λάβουν ἀποφάσεις ὡς πρὸς τὸν τρόπον ἀντιδράσεως.

Ἡ σύσκεψις ἐγένετο «ἐπὶ στρογγύλης τραπέζης» καὶ διήρκεσε μίαν καὶ ἡμίσειαν περίπου ὥραν. Οἱ λαβόντες τὸν λόγον ὑπεστήριξαν ὅτι πρέπει νὰ συνεχισθοῦν αἱ προσπάθειαι διὰ τὸν σχηματισμὸν Κυβερνήσεως καὶ ἀποτροπῆς τῶν ἐκλογῶν, ἐξέφρασαν δὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι καὶ ἡ Κοινοβουλευτικὴ ὁμὰς τῆς ΕΡΕ, κατὰ τὴν νέαν σύσκεψίν της, θὰ καταλήξῃ εἰς τὰς ἰδίας ἀποφάσεις.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς συσκέψεως ὁ κ. Ἠλίας Τσιριμῶκος ἀνέγνωσε πρὸς τοὺς δημοσιογράφους τὴν ἀκόλουθον ἀνακοίνωσιν:

«Οἱ συνελθόντες εἰς σύσκεψιν βουλευταί, ποὺ ὑπεστήριξαν τὴν παροῦσαν Κυβέρνησιν ἐκφράζουν ὁμοφώνως τὴν κατάπληξίν των διὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἑνώσεως Κέντρου, ἀρνηθεὶς μετὰ πείσματος νὰ ὑποστηρίξῃ οἱανδήποτε Κυβέρνησιν ἐκ τοῦ Κέντρου, ἀπεφάσισε τώρα νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν παράδοσιν τῆς ἐξουσίας εἰς τὴν ΕΡΕ πρὸς διενέργειαν ἐκλογῶν, ἐρχόμενος δι' ἄλλην μίαν φορὰν εἰς ἀντίθεσιν πρὸς ὅσα μέχρι πρό τινος διεκήρυσσε.

»Ὑπενθυμίζουν ὅτι βάσει τῆς ἐκκλήσεως τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν ἐκτεθεισῶν εἰς τὸ Συμβούλιον Στέμματος γνωμῶν, προεβλέπετο συνεννόησις μεταξὺ τῶν κομμάτων πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀποφυγῆς τῶν ἀμέσων ἐκλογῶν καὶ τοῦ σχηματισμοῦ ἐκ τῆς Βουλῆς Κυβερνήσεως ἱκανῆς νὰ διοικήσῃ τὴν χώραν καὶ νὰ τὴν ὁδηγήσῃ, ἐν εὐθέτῳ χρόνῳ, εἰς ἀδιαβλήτους ἐκλογάς. Καὶ τότε, πάντως, αἱ ἐκλογαὶ θὰ πρέπει [illegible]

ἐκλογάς. Κατὰ τὴν γνώμην του τρεῖς εἶναι οἱ βασικοὶ λόγοι, διὰ τοὺς ὁποίους δὲν πρέπει νὰ γίνουν ἀμέσως ἐκλογαί. Πρῶτον διότι ὑπάρχει κίνδυνος πολώσεως, ὁ ὁποῖος δυνατὸν νὰ ἀποφευχθῇ μὲ τὴν ἁπλῆν ἀναλογικήν. Δεύτερον, διότι παρὰ τὴν δήλωσιν τοῦ κ. Παπανδρέου ὅτι ἡ Ε.Κ. δὲν θέτει καθεστωτικὸν θὰ τεθῇ καθεστωτικὸν εἰς τὴν βάσιν καὶ τὸ σύνθημα θὰ εἶναι: Παπανδρέου ἢ Βασιλεύς. Καὶ τρίτον, διότι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ ἔμμεσον ἢ ἄμεσον μέτωπον, τὸ ὁποῖον θὰ ὁδηγήσῃ εἰς διαιότητα ἀπροβλέπτων διαστάσεων.

Ὁ Τύπος τῆς ΕΡΕ κατὰ τῶν ἐκλογῶν

Σύσσωμος ὁ Τύπος τῆς Δεξιᾶς ἐξεσπάθωσεν ἐναντίον τῶν ἐκλογῶν, ἐρχόμενος εἰς ἀντίθεσιν μὲ τὸν ἀρχηγὸν τῆς ΕΡΕ κ. Π. Κανελλόπουλον, ὁ ὁποῖος, ὡς γνωστόν, ἐτάχθη ὑπὲρ τῶν ἐκλογῶν, ἐντὸς τῆς συνταγματικῆς προθεσμίας τῶν 45 ἡμερῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι θὰ διεξαγάγῃ ταύτας Κυβέρνησις τῆς ΕΡΕ. Οὔτε ὑπὸ ἰδικήν των Κυβέρνησιν δὲν ἐννοοῦν νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰς κάλπας. Καὶ δὲν ἐδίστασαν νὰ ἐπιτεθοῦν εἴτε ἐμμέσως εἴτε καὶ εὐθέως ἐναντίον τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς παρατάξεώς των, διότι ἐτόλμησε νὰ ὁμιλήσῃ διὰ ἐκλογάς.

Ἀλλά, ποίους λόγους ἐπικαλεῖται ὁ Τύπος τῆς Δεξιᾶς διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀντίθεσίν του πρὸς πᾶσαν ἰδέαν ἀμέσων ἐκλογῶν; Ἰδοὺ ἡ «ἐπιχειρηματολογία» του, ὅπως προκύπτει ἀπὸ πρόσφατον συλλογήν:

1) Διότι, κατὰ τὴν γνώμην του, θὰ διεξαχθοῦν ὑπὸ ἐπαναστατικὰς συνθήκας καὶ θὰ ὁδηγήσουν εἰς τὸν ἐθνικὸν διχασμὸν καὶ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον.

2) Διότι, ἡ χώρα εὑρίσκεται εἰς τὸ ἔλεος τῶν «Λαμπράκηδων», οἱ ὁποῖοι τρομοκρατοῦν τοὺς ἐθνικόφρονας καὶ συνεπῶς ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς καθίσταται ἀδύνατος ἡ ἐλευθέρα ἐκδήλωσις τοῦ λαϊκοῦ φρονήματος.

3) Διότι —κατ' ἄλλην ἐφημερίδα— εἰς τὰς «θέσεις-κλειδιὰ» τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ εὑρίσκονται τοποθετημένοι οἱ πράκτορες ἀνατροπῆς τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος (ποῖοι ἀκριβῶς εἶναι αὐτοί;) καὶ διότι ἡ «ἐκρηκτικὴ αὐτὴ κατάστασις δὲν ἀλλάζει οὔτε σὲ λίγες ἑβδομάδες οὔτε σὲ λίγους μῆνες».

4) Διότι ἔχει συγκροτηθῆ ἤδη «Λαϊκὸν Μέτωπον» τὸ ὁποῖον δυναστεύει ἐπ' ὀνόματι τοῦ κ. Παπανδρέου τὴν ὕπαιθρον.

5) Διότι, κατ' οὐσίαν, θὰ τεθῇ κατὰ τὰς ἐκλογὰς καθεστωτικὸν ζήτημα.

6) Διότι, ὁ τόπος χρειάζεται ὄχι Κυβέρνησιν ἐκλογικὴν ἀλλὰ Κυβέρνησιν ἀποφασισμένην νὰ ἀντιμετωπίσῃ κατεπειγόντως τοὺς σοβαροὺς κινδύνους ποὺ ἀπειλοῦν τὴν οἰκονομίαν, τὸ Κυπριακὸν καὶ τὴν ἐσωτερικὴν κατάστασιν (μὲ τὴν ἐντολὴν καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην ποίου;).

7) Διότι, κατὰ τὸ Συμβούλιον τοῦ Στέμματος δέκα πρώην πρωθυπουργοί... ἀπεμόνωσαν τὸν κ. Παπανδρέου ταχθέντες ἐναντίον τῶν ἐκλογῶν (καὶ ὁ κ. Π. Κανελλόπουλος;).

8) Διότι, ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἑνώσεως Κέντρου καὶ ὁ υἱός του τελοῦν οὐσιαστικῶς ὑπὸ κατηγορίαν διὰ τὴν ὑπόθεσιν ΑΣΠΙΔΑ καὶ συνεπῶς ὁ λαὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀποφανθῇ ἀντικειμενικῶς περὶ τῆς κρίσεως πρὶν τερματισθῇ ἡ ἀνάκρισις.

9) Διότι, ὁ κ. Παπανδρέου, ὡς Πρωθυπουργός, εἶχεν ἐπιχειρήσει... βοναπαρτικὸν πραξικόπημα, δηλαδή, εἶχεν ἀποπειραθῇ νὰ καταλύσῃ τὴν Δημοκρατίαν ἐκ τῶν ἄνω. «Τί θὰ τὸν ἐμποδίσῃ, λοιπόν, ἐρωτᾷ ἡ ἐφημερὶς ποὺ ἰσχυρίζεται τὰ ἀνωτέρω — νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ ἐγχείρημά του τὴν ἑπομένην τῶν ἐκλογῶν; Ποῖος θὰ μᾶς ἐγγυηθῇ ὅτι δὲν θὰ... σφαγιάσῃ πολιτικῶς τὴν ἐθνικόφρονα παράταξιν; Καὶ τίνος τὴν διαβεβαίωσιν θὰ ἔχωμεν ὅτι δὲν θὰ ἀναγεννηθῇ ἀγριωτέρα καὶ ἐκδικητικὴ μέχρι παροξυσμοῦ ἡ κομμουνιστικὴ τρομοκρατία, τὴν ὁποίαν πρὸς στιγμὴν θὰ ἐπίεζεν ἡ Κυβέρνησις ποὺ θὰ διεξῆγε τὰς ἐκλογάς;».

Οἱ πανικόβλητοι ἀπολογοῦνται

Εἰς ἀπάντησιν σχολίων τοῦ κ. Παπανδρέου ἐκ κύκλων τῶν 36 βουλευτῶν ἐτονίζετο ὅτι «αἱ προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις δὲν ἀρκοῦν διὰ νὰ συγκαλύψουν τὴν πραγματικότητα, ὡς αὕτη ἐκτίθεται εἰς τὴν ἀνακοίνωσίν των. Ὡς πρὸς τὸν πανικόν, τὸν ὁποῖον δῆθεν κατήχοντο οἱ 36 οὗτοι, ἔχουν μᾶλλον ἀποδείξει μέχρι σήμερον ὅτι εἶχον τὴν γενναιότητα νὰ ἀντιτάξουν εἰς τὴν δημαγωγίαν καὶ εἰς τὸν ὑστερικὸν θόρυβον τὴν φωνὴν τῆς λογικῆς, ἡ ὁποία μόνον ἐξυπηρετεῖ τὰ συμφέροντα τοῦ Ἔθνους. Ὁ κ. Παπανδρέου δύναται νὰ προχωρήσῃ πρὸς οἱονδήποτε συνδυασμὸν ἐπιθυμεῖ διὰ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν μετὰ τοῦ υἱοῦ του. Ὁ λαὸς ὅμως δὲν πρόκειται νὰ τὸν διευκολύνῃ εἰς τοῦτο».

Ο ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ
ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΜΥΡΝΗ
ΚΑΙ Η ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΘΡΑΚΗ

230

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΦΗΓΗΜΑ, ΒΑΣΕΙ ΑΝΕΚΔΟΤΩΝ ΠΗΓΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΩΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΩΣ ΔΙΑ «ΤΟ ΒΗΜΑ» ΥΠΟ ΤΟΥ κ. Γ. ΡΟΥΣΣΟΥ

ΔΕΝ ΠΑΡΕΣΥΡΘΗ ὁ Βενιζέλος ἀπὸ τὰς ἐπιμόνους καὶ σχεδὸν φορτικὰς αἰτήσεις τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου ὅπως ἐπιτρέψῃ μίαν ἐπιθετικὴν ἐξόρμησιν τῶν στρατευμάτων μας ὑπὸ μορφὴν «ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων». Καὶ τὰ πράγματα ἀπέδειξαν ἐν συνεχείᾳ ὅτι εἶχε δίκαιον ὁ κυβερνήτης νὰ μὴν ἀποδέχεται πλήρως ὅλα ὅσα εἰσηγοῦντο οἱ στρατηγοί. Διότι οἱ τελευταῖοι οὗτοι ὑπερέβαλλον. Εἴτε διότι αἱ πληροφορίαι των ἦσαν ἐσφαλμέναι εἴτε δι' ἄλλους λόγους, εἶχαν μεγαλοποιήσει κατὰ πολὺ τὴν διαγραφομένην εἰς τὰς μεθοριακὰς γραμμάς μας τουρκικὴν ἀπειλήν. Εἰς τὴν πραγματικότητα ὁ κίνδυνος αὐτός, τὸν ὁποῖον ἐπεσήμαινε τὸ Γεν. Στρατηγεῖον, δὲν ὑπῆρχε.

Ὁπωσδήποτε ὁ Βενιζέλος ἀντιληφθεὶς ὅτι ἡ τουρκικὴ κίνησις ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ οὐδένα σοβαρὸν φόβον ἐδικαιολογοῦσε, ἠθέλησε ἀντιστρόφως νὰ ἐνισχύσῃ τὸν στρατὸν τῆς Θράκης, ὅπου πράγματι διεγράφετο κάποιος κίνδυνος. Ἀλλὰ ἐδῶ συνήντησε τὴν ἀντίδρασιν, παθητικὴν ἔστω, τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου τὸ ὁποῖον εὐνοοῦσε νὰ κρατήσῃ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρας δυνάμεις καὶ νὰ μὴ στερηθῇ οὔτε μιᾶς κἂν μεραρχίας. Τὸ ἐλατήριον τῆς περιέργου αὐτῆς τακτικῆς καὶ νοοτροπίας εἶναι γνωστὸν ἤδη εἰς τὸν ἀναγνώστην ἐξ ὅσων ἐγράψαμε πρὸ ἡμερῶν. Ὁ ἀρχιστράτηγος εἶχεν ἀναλάβει προσωπικῶς τὴν διοίκησιν τῶν στρατευμάτων Μικρᾶς Ἀσίας καὶ ἐνδιεφέρετο, κατὰ ἕνα τρόπον περίπου μεροληπτικόν, νὰ κρατῇ ἐκεῖ πολλὰς δυνάμεις. Ἐνῷ παραλλήλως εἶχε παύσει νὰ βλέπῃ ἀντικειμενικῶς τὸν ῥόλο τῆς στρατιᾶς τῆς Θράκης καὶ τὴν ἐκεῖ κατάστασιν.

ΜΙΑ ΜΕΡΑΡΧΙΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΤ. ΘΡΑΚΗΝ

Ἡ περίεργη αὐτὴ στάσις τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου προκύπτει ἀπὸ τὰ τηλεγραφήματα τὰ ὁποῖα ἀντήλλαξε μετὰ τοῦ Βενιζέλου διαρκοῦντος τοῦ Μαρτίου 1920. Οὕτω τὴν 4ην Μαρτίου διὰ νέου τηλεγραφήματός του πρὸς τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον ἔθετε εἰς αὐτὸ τὸ ἑξῆς θέμα: «Ἐὰν τελικῶς δὲν δοθῇ ἄδεια προσβολῆς τῶν τουρκικῶν συγκεντρώσεων, γεννᾶται τὸ ἐρώτημα ἐὰν εἶναι ἀναγκαία ἡ διατήρησις ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ δυσαναλόγως μεγάλης δυνάμεως, ἀντιθέτως δὲ πολὺ μικρᾶς τοιαύτης ἐν Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ καὶ ἐὰν δὲν ἐνδείκνυται ἡ μεταφορὰ μιᾶς μεραρχίας ἵνα καταστῇ δυνατὴ ἡ κατάληψη τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης διὰ τῆς μεραρχίας ταύτης συνεργαζομένης μετὰ τῆς εὑρισκομένης ἤδη ἐπὶ τόπου 9ης Μεραρχίας. Ἐφ' ὅσον ἡ τουρκικὴ συγκέντρωσις εἰς Μικρὰν Ἀσίαν, συνέχιζε ὁ Βενιζέλος, δὲν ὑπερβαίνει τὰς 20.000, ἐκ τῶν ὁποίων μόνον 2.000 τακτικοῦ στρατοῦ, φαίνεται σπατάλη ἡ ἀπέναντι τούτων διατήρησις ἐξ ἐμπολέμων μεραρχιῶν (συνολικῆς δυνάμεως 85.000 περίπου ἀνδρῶν). Καταλήγων ὁ Βενιζέλος «ἐξέφραζε τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ μελέτη τοῦ ὅλου στρατιωτικοῦ προβλήματος θέλει ἀγάγει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι πέντε μεραρχίαι δύνανται νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν κατοχὴν τῆς περιοχῆς τῆς Σμύρνης καὶ ἐζήτει ἐπίσης νὰ πληροφορηθῇ ἐὰν κατεσκευάσθησαν νέα ὀχυρωματικὰ ἔργα καὶ ἐὰν ἐφηρμόσθησαν τὰ ἀποφασισθέντα μέτρα κατὰ τὴν σύσκεψιν τῆς Χίου».

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ὁ ἀρχιστράτηγος ἀπήντησεν ὅτι «δύναμις πέντε μεραρχιῶν κρίνεται ἐπαρκὴς πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς κατοχῆς, ἔναντι τῶν ἐν τῷ μετώπῳ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τουρκικῶν δυνάμεων, ἀ λ λ ὰ ο ὐ χ ὶ κ α ὶ ε ἰ ς τ ὸ μ έ λ λ ο ν, καθ' ὅσον αἱ πανταχόθεν συρρέουσαι πληροφορίαι, ἐβεβαίουν συνεχιζομένας σημαντικὰς μεταφορὰς δυνάμεων πρὸς τὸ μέτωπον. Ἐπίσης ἀνέφερεν ὅτι, κατὰ πληροφορίας, ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις καὶ ἡ Βουλὴ πρόκειται νὰ ἀναχωρήσουν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Ἄγκυραν, ἅμα τῇ ἀνακοινώσει τῶν ἀποφάσεων τῆς Διασκέψεως...».

Ἀμφότεραι αἱ ὡς ἄνω διαβεβαιώσεις τοῦ Στρατηγείου ἀπεδείχθησαν ἐκ τῶν ὑστέρων ἀβάσιμοι. Τὸ Στρατηγεῖον ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἢ ἐπλανᾶτο ἐκ λανθασμένων πληροφοριῶν ἢ ὑπερέβαλλε τὰ πράγματα διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἐπιμονήν του. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ εἰδικώτερον ζήτημα ποὺ εἶχε θέσει ὁ Βενιζέλος τῆς μεταφορᾶς στρατευμάτων ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας εἰς Μακεδονίαν καὶ Θράκην, τὸ Στρατηγεῖον «προέτεινε ὡς δυνατὴν λύσιν τὴν ἄμεσον ἀποστολὴν ἐκ Σμύρνης εἰς Μακεδονίαν 6.000 ἀνδρῶν, λαμβανομένων δι' ἐλαττώσεως τῆς δυνάμεως τῶν ἓξ μεραρχιῶν (τῆς Μικρᾶς Ἀσίας) οἵτινες ἤθελον ἀναπληρωθῇ ἐντὸς τοῦ μηνὸς ἐκ τῶν ἀθρόως προσερχομένων στρατευσίμων τῆς Μ. Ἀσίας». Δηλαδὴ ἐνῷ ὁ Βενιζέλος ζητοῦσε διὰ τὴν Θράκην τουλάχιστον ἐδέχετο νὰ στείλῃ ἐκεῖ δύο πέμπτα τῆς δυνάμεως μιᾶς μεραρχίας.

Ἡ ἀντίδρασις αὐτὴ ἦτο ἀπαράδεκτος δεδομένου μάλιστα ὅτι τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἀκριβῶς τὸ στράτευμα Μικρᾶς Ἀσίας ἐπρόκειτο νὰ ἐνισχυθῇ μὲ τὴν συγκροτουμένην τότε Μεραρχίαν Σμύρνης εἰς τὴν ὁποίαν κατετάσσοντο οἱ Μικρασιᾶται νεοσύλλεκτοι τῶν κλάσεων 1919 καὶ 1920 καὶ ἀπὸ ἄλλας δύο ἀκόμη νέας μεραρχίας οἱ ὁποῖες θὰ συνεκροτοῦντο ἀπὸ τοὺς ἐπίσης κληθέντας Μικρασιάτας παλαιοτέρων κλάσεων, ἤτοι τῶν κλάσεων 1910, 1911, 1912, 1913 καὶ 1914, οἵτινες εἶχον προσκληθῇ τὴν 10ην Μαρτίου πρὸς κατάταξιν καὶ προσῆλθον κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μηνὸς αὐτοῦ ἀθρόοι. Μὲ ὅλους αὐτοὺς τὸ στράτευμα Μικρᾶς Ἀσίας θὰ ὑπερέβαινε τοὺς 10.000 ἄνδρας. Καὶ ὅμως τὸ Στρατηγεῖον δὲν ἐδέχετο νὰ στείλῃ εἰς Θράκην περισσοτέρους ἀπὸ 6.000.

ΑΙ ΑΡΝΗΣΕΙΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

Ὁ Βενιζέλος ὅμως ἐπέμενε. Καὶ πέντε ἡμέρες ἀργότερα ἔστειλε εἰς τὸ Γενικὸν Στρατηγεῖον νέον τηλεγράφημα διὰ τοῦ ὁποίου «ἐπανήρχετο ἐπὶ τῆς γνώμης ὅτι μία τῶν ἐν Σμύρνῃ μεραρχιῶν, δύναται νὰ διατεθῇ εἰς Θράκην, καὶ ὅτι, ὡς ἐφρόνει, διὰ τῆς μεραρχίας ταύτης, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰς ὑπαρχούσας ἐκεῖ δυνάμεις θὰ ἦτο δυνατὴ καὶ ἡ κατοχὴ τῆς Θράκης καὶ ἡ πραγματοποίησις συγκεντρώσεως ἱκανῶν δυνάμεων ἔναντι τῶν Βουλγάρων». Εἰς τὴν νέαν αὐτὴν σύστασιν τὸ Στρατηγεῖον ἔδωσε ἐμμέσως ἀρνητικὴν ἀπάντησιν. Ὅτι αἱ ἐχθρικαὶ συγκεντρώσεις ἐσυνεχίζοντο, εἰς αὔξοντα βαθμὸν καὶ συνεπῶς ἡ κατάστασις εἰς Μικρὰν Ἀσίαν ἐπεδεινοῦτο. Καὶ ὀλίγας ἡμέρας ἀργότερον ἐπανῆλθε εἰς τὴν προηγουμένην τακτικήν του: «Ἐζήτησε ἐξουσιοδότησιν ὅπως ἐνεργήσῃ ἀντεπίθεσιν διὰ σοβαρῶν δυνάμεων καὶ εἰς μέγα βάθος» διότι μόνον εἰς τὸν τομέα τῆς Μαγνησίας εἶχον συγκεντρωθῇ τάχα «ἰσχυραὶ τουρκικαὶ δυνάμεις ἀνερχόμεναι εἰς 16.000 καὶ προπαρασκευαζόμεναι ὅπως ἐπιτεθῶσι κατὰ τῆς Μαγνησίας καὶ τῆς Σμύρνης».

Πρὸ τῆς ἐπιμονῆς αὐτῆς, ἐκλήθη ὁ ἀρχιστράτηγος εἰς τὰς Ἀθήνας. Παρέμεινε ἐκεῖ ἐπὶ δεκαήμερον κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ὁ παραμένων εἰς Σμύρνην ἐπιτελάρχης του Πάγκαλος δὲν παρέλειπε νὰ τὸν τροφοδοτῇ μὲ τηλεγραφικὰς ἀναφορὰς ποὺ ἐτόνιζαν «τὴν ὁσημέραι αὐξανομένην δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ». Ἀλλὰ αὐτὰ τὰ ἔλεγε τὸ Στρατηγεῖον ἀπὸ τριμήνου περίπου καὶ ἤδη πλέον δὲν ἐντυπωσίαζαν κανένα. Ἐπὶ πλέον ὁ Βενιζέλος εἶχε τηλεγραφήσει τότε ἐκ Παρισίων, ὅτι «ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ διαταχθῇ ἀμέσως ἡ κατάληψις τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης» καὶ συνεπῶς ἔπρεπε νὰ συγκεντρωθῇ εὐθὺς ἡ Μεραρχία Σμύρνης καὶ νὰ εἶναι ἕτοιμη πρὸς μεταφορὰν εἰς Θράκην. Ὁ εὑρισκόμενος εἰς Ἀθήνας Παρασκευόπουλος ἐτηλεγράφησε εἰς τὸ Στρατηγεῖον του νὰ ἐκτελέσῃ τὰς ὡς ἄνω ἐντολὰς τοῦ πρωθυπουργοῦ. Καὶ τότε τὸ Στρατηγεῖον, δηλαδὴ ὁ Πάγκαλος κυρίως, εἰς ἀπάντησιν «ἀνέφερεν ὑπερδιπλασιασμὸν τῶν ἔναντι τοῦ μετώπου τουρκικῶν δυνάμεων καὶ ὅτι κατόπιν τούτου ο ὐ δ ὲ ν τ μ ῆ μ α δ ύ ν α τ α ι ν ὰ ἀ π ο μ α κ ρ υ ν θ ῇ, κατὰ τὴν γνώμην του ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας, παρεκάλει δὲ ὅπως ἡ Κυβέρνησις ἔχῃ ἐμπιστοσύνην εἰς τὰς εἰσηγήσεις τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου».

Ἡ ἀπάντησις αὐτὴ ἡ ἀπίστευτος ἐκ πρώτης ὄψεως, ἐδημιούργησε ἕνα σοβαρὸν ζήτημα μεταξὺ κυβερνήσεως καὶ Στρατηγείου. Δεδομένου δὲ ὅτι τὸ θέμα τῆς Θράκης δὲν ἦτο ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἠμποροῦσαν νὰ παραμερισθοῦν χωρὶς σοβαρὰς συνεπείας, ἡ σημειουμένη ἀντίστασις καὶ ἀντίδρασις τοῦ Στρατηγείου προσελάμβανε δραματικὴν σχεδὸν σημασίαν. Θὰ δοῦμε δὲ αὔριον τὰς ἐξελίξεις του.

Γ. ΡΟΥΣΣΟΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΡΛ ΧΑΡΜΠΟΡ ΣΤΟ ΒΙΕΤΝΑΜ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΤΗΣ «ΒΗΜΑΤΟΣ» — «PARIS - MATCH»

ΔΥΟ ΚΟΣΜΟΙ ΣΥΓΚΡΟΥΟΝΤΑΙ

Ἡ γιγαντομαχία τοῦ Εἰρηνικοῦ

Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος

Κολοράδο Σπρίγκς. Ἐνῷ περίμενα εἰς τὸν προθάλαμον, ἕνας συνταγματάρχης τοῦ στρατοῦ ξηρᾶς βγῆκε ξαφνικὰ ἀπὸ τὸ γραφεῖον τοῦ διοικητοῦ καὶ ἦλθε πρὸς τὸ μέρος μου. Εἶπεν ὅτι ἀνομάζετο Λανσνταίηλ, καὶ ὅτι ἤθελε νὰ μοῦ θέσῃ ὡρισμένα ἐρωτήματα.

Ἀντελήφθην ταχύτατα ὅτι ὁ ἀξιωματικὸς ἐκεῖνος ἐγνώριζε καταλεπτῶς ὅλην τὴν ζωήν μου. Πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς νομιμοφροσύνης μου καὶ τῶν ἱκανοτήτων καὶ ἐπιδόσεών μου, εἶχεν ἐρευνηθῇ τὸ παρελθόν μου μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν 10 ἐτῶν. Ἀφοῦ ἀπήντησα εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ Λανσνταίηλ, μὲ παρουσίασαν εἰς δύο ἄλλα πρόσωπα: τὸν Δρα Νόρμαν Ράμσεϋ, ἐπιστήμονα, ὁ ὁποῖος ἀνῆκεν εἰς τὴν ὁμάδα τοῦ καθηγητοῦ Ὀππενχάιμερ, καὶ τὸν πλοίαρχον τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ Πάρσονς, ἐμπειρογνώμονος εἰς τὰ θέματα πυροβολικοῦ καὶ ἐκρηκτικῶν ὑλῶν.

— Ἔχετε ἀκούσει νὰ γίνεται λόγος περὶ ἀτομικῆς ἐνεργείας; μὲ ἠρώτησεν ὁ Ράμσεϋ.

Εἶχε συμβῇ νὰ ἔχω διαβάσει πολλὰ ἄρθρα σχετικὰ μὲ τὰ πειράματα ἐπὶ τοῦ βαρέος ὕδατος, εἰς τὰ ὁποῖα ἐπεδίδοντο οἱ Γερμανοί, καὶ εἶχα ἐπαρκεῖς γνώσεις χημείας διὰ νὰ ἀντιληφθῶ τουλάχιστον τὴν σημασίαν τῆς ἐρωτήσεως.

— Καλῶς, εἶπεν ὁ Ράμσεϋ. Τώρα, ἐὰν σᾶς ἔλεγα ὅτι ἐπιδιδόμεθα εἰς τὴν κατασκευὴν μιᾶς ἀτομικῆς βόμβας ποὺ θὰ ἦτο ἀπείρως ἰσχυρότερη ἀπὸ ὅλας τὰς ἐκρηκτικὰς συσκευὰς ποὺ ὑπάρχουν ἕως τώρα, τί θὰ ἐλέγατε;

ΟΛΑ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΑΠΟ ΜΝΗΜΗΣ

Ἔκπληκτος καὶ κάπως δύσπιστος, ἐδήλωσα, ὡστόσον, ὅτι μία τέτοια ἐργασία μοῦ ἐφαίνετο ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρουσα. Εἰσήχθην, τότε, εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ πτεράρχου Ἔντ, διοικητοῦ τῆς 2ας Ἀεροπορικῆς Δυνάμεως, ὁ ὁποῖος μοῦ ἀνεκοίνωσεν ὅτι εἶχα ἐπιλεγῆ διὰ νὰ συγκροτήσω ἕνα ἀεροπορικὸν σχηματισμόν, ἐπιφορτισμένον εἰδικῶς μὲ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ νέου αὐτοῦ ὅπλου. Ὁ στρατηγὸς Ἔντ μοῦ ἐξήγησεν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ συγκροτήσεως ἑνὸς σχηματισμοῦ βομβαρδιστικῶν, ἱκανοῦ νὰ ἐπέμβῃ εἰς οἱονδήποτε σημεῖον τῆς ὑδρογείου καὶ ἀρκετὰ μεγάλου, ὥστε νὰ δράσῃ ταυτοχρόνως καὶ εἰς τὰ δύο θέατρα ἐπιχειρήσεων, δηλαδὴ εἰς [illegible]

χαν ἀναμιχθῇ εἰς τὸ ἐγχείρημα ἀνῆκαν εἰς τὸ Σῶμα αὐτό.

ΕΠΙΛΕΚΤΟΙ ΒΟΜΒΑΡΔΙΣΤΑΙ

Ἦταν φανερὸν ὅτι ἡ κυρίως ἀποστολή — ἡ ῥῖψις τῆς βόμβας — ἔπρεπε νὰ ἀνατεθῇ εἰς ἕνα πλήρωμα ἐξαιρετικῆς ἀξίας. Φυσικά, θὰ ἐξεπαιδεύαμεν πολλὰ πληρώματα. Ἀπέσπασα, λοιπόν, εἰς τὴν ὑπ' ἐμὲ δύναμιν, πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν, ὡρισμένους εἰδικούς, τοὺς ὁποίους εἶχα ἐκτιμήσει εἰς τὸ εὐρωπαϊκὸν θέατρον ἐπιχειρήσεων: τὸν πρώην βομβαρδιστήν μου Τὸμ Φέρμπη (σήμερον σμήναρχον) καὶ τὸν πλοηγόν μου Τὲντ βὰν Κίρκ, ἐπιλεγόμενον «Ὀλλανδόν». Ὡς πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν πιλότων, τὴν ἀνέλαβα αὐτοπροσώπως, διὰ νὰ ἠμπορέσω νὰ ἐμφυσήσω εἰς αὐτοὺς τὰς προσωπικάς μου ἀντιλήψεις. Ἔπρεπεν, ἐπίσης, νὰ μετέχω τῶν ἐργασιῶν διὰ τὸν τρόπον κατασκευῆς τῆς βόμβας. Ἐχρειάζοντο δοκιμαὶ ῥίψεως της ἀπὸ κινουμένου ἀεροσκάφους, ὥστε νὰ προσδιορισθοῦν ἀφ' ἑνὸς τὸ καταλληλότερον σχῆμα της, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ τροχιά της. Φυσικά, αἱ βαλιστικαὶ αὐταὶ ἔρευναι προεξενοῦσαν ἀπορίαν εἰς τὰ πληρώματα. Οἱ ἄνδρες μου, συνηθισμένοι εἰς τὰς κλασικὰς βόμβας, ἐπιμήκεις καὶ προικισμένας μὲ πτερύγια, ἀποροῦσαν βλέποντες ἕνα εἶδος μεγάλης σφαίρας μὲ μίαν οὐράν. Ἐξήγησα ἀορίστως ὅτι ἐπρόκειτο περὶ νέου ὅπλου, περιέχοντος μίαν νέαν ἐκρηκτικὴν ὕλην, καὶ ἠρκέσθησαν εἰς τὴν ἐξήγησιν αὐτήν. Δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἐνημερωθοῦν παρὰ μόνον κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀπογειώσεως διὰ τὴν Χιροσίμα.

● Μεταξὺ Χριστουγέννων τοῦ 1944 καὶ Φεβρουαρίου 1945, τὸ σχέδιον ἤρχισε νὰ λαμβάνῃ σάρκα καὶ ὀστᾶ. Ὅταν, τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1945, ἔγιναν εἰς τὸν Εἰρηνικὸν τὰ ἔργα ὑποδομῆς, ποὺ ἐχρειάζοντο διὰ τὴν πτῆσίν μας εἰς τὴν Χιροσίμα, μετέβην εἰς τὴν νῆσον Γκουὰμ διὰ νὰ συζητήσω σχετικῶς μὲ τὸν πτέραρχον Κοῦρτις Λεμάιη, διοικητὴν τῆς 20ῆς Ἀεροπορικῆς Δυνάμεως, ὁ ὁποῖος ἠγνοοῦσεν ἕως τότε τὰ πάντα καὶ μόλις πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶχεν ἐνημερωθῇ. Ἔπειτα, κατὰ τὸν Ἰούνιον 1945, ὁ σχηματισμός μας ἐγκατεστάθη εἰς ἕνα εἰδικῶς διαρρυθμισθὲν ἀεροδρόμιον, ἐπὶ τῆς νήσου Τινιάν, εὑρισκομένης εἰς ἀπόστασιν 200 χιλιομέτρων βορείως τῆς Γκουάμ.

ΔΕΝ ΘΑ ΕΠΑΝΗΤΤΕΤΟ ΚΑΙ ΤΟ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟΝ

[illegible]

ΕΝ ΑΝΑΜΟΝΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

● Τὴν 5ην Αὐγούστου 1945, [illegible]

σιν τοῦ νέου ὅπλου ποὺ ἐπρόκειτο νὰ παραλάβωμεν καὶ νὰ ῥίψωμεν. Ἡ ἀναμονή, εἰς τὴν αἴθουσαν διαβιβάσεων τοῦ Ἀρχηγείου τοῦ Τινιάν, παρετάθη ἐπὶ πολλὰς ὥρας. Εἴμεθα νευρικοὶ ὡς ὑποψήφιοι πατέρες ποὺ ἀναμένουν εἰς τὸ σαλόνι μιᾶς μαιευτικῆς κλινικῆς. Ἐπὶ τέλους, ἡ προεδρικὴ διαταγὴ ἔφθασε. Ἦταν ἕνα κρυπτογραφημένον λακωνικὸν μήνυμα, ποὺ εἶχεν ὡς ἑξῆς: «Ἐνεργήσατε κατὰ τὰ προβλεπόμενα τὴν 6ην Αὐγούστου».

Ἀρχίσαμεν ἀμέσως προετοιμαζόμενοι διὰ τὴν πτῆσιν. Θὰ μᾶς ἐχρειάζοντο 15 ὧραι διὰ νὰ ἑτοιμασθῶμεν πρὸς ἀπογείωσιν. Αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ στρατηγοῦ Λεμάιη μᾶς εἶχαν καθορίσει ὅτι ἡ βόμβα ἔπρεπε νὰ ἐξαπολυθῇ τὴν 8.15' πρωϊνήν. Θὰ εἴχαμεν, ἔτσι, εἰς τὴν διάθεσίν μας 6 ὥρας διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὸν στόχον καὶ ἄλλας 6 περίπου διὰ τὸ ταξίδι τῆς ἐπιστροφῆς. Ἐπὶ πλέον, ὑπεράνω τῆς Ἰβοζίμα θὰ συναντούσαμε δύο ἀεροπλάνα, τὰ ὁποῖα θὰ μᾶς συνώδευαν.

ΔΙΠΛΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

Ἡ ἀποστολή μας ἦταν διπλῆ: ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ῥίψωμεν τὴν βόμβαν, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ συλλέξωμεν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρας ἐπιστημονικὰς πληροφορίας. Ἡ συλλογὴ τῶν πληροφοριῶν αὐτῶν ἀνετέθη εἰς τὰ εἰδικῶς ἐκπαιδευμένα πληρώματα τῶν δύο ἄλλων ἀεροπλάνων, τὰ ὁποῖα ἠμποροῦσαν νὰ παρατηροῦν ἀνέτως καὶ τὰ ὁποῖα προωρίζοντο νὰ χρησιμοποιηθοῦν, ἀργότερα, διὰ τὴν ῥῖψιν δευτέρας βόμβας. Ἑκάστου ἀεροπλάνου ἐπέβαιναν ἐπίσης καὶ εἰδικοὶ ἐπιστήμονες, οἱ ὁποῖοι θὰ ἔρριπταν ἐπιστημονικὰ ὄργανα, κρεμασμένα ἀπὸ ἀλεξίπτωτα, καί, μετὰ τὴν ἔκρηξιν, θὰ παρατηροῦσαν τὸν στόχον. Τέλος, ἡ βόμβα θὰ ἦταν ἐντελῶς ἀκίνδυνη μέχρι τῆς ὁπλίσεώς της, ἡ ὁποία θὰ ἐγίνετο μετὰ τὴν ἀπογείωσιν.

Εἰς τὴν αἴθουσαν ἐπιχειρήσεων ἔγινε κανονικῶς ἡ καθιερωμένη ἐνημέρωσις τῶν πληρωμάτων πρὶν ἀπὸ κάθε ἀποστολήν. Πρὶν ἡ ἐνημέρωσις τελειώσῃ, σηκώθηκα καὶ εἶπα ὅτι, κατ' ἐξαίρεσιν, θὰ ἔδιδα περισσότερον λεπτομερεῖς πληροφορίας περὶ τῆς ἀποστολῆς μας. Ἐξήγησα ὅτι θὰ ἐχρησιμοποιούσαμεν ἕνα ἄλλο ὅπλον, τὸ ὁποῖον, πιθανώτατα, θὰ ἔθετε τέρμα εἰς τὸν πόλεμον. Περιέγραψα τὸ ὅπλον αὐτὸ ὅσον ἠμποροῦσα καλύτερα, προσέχοντας, πάντως, νὰ μὴ χρησιμοποιήσω τὸν ὅρον «ἀτομικὴ βόμβα». Ὅταν καθώρισα ὅτι, κατὰ τὰς ἐκτιμήσεις μας, ἡ ἰσχὺς τῆς ἐκρήξεως θὰ ἰσοδυναμοῦσε πρὸς ἐκείνην τῶν 20 000 τόννων τρινιτροτολουόλης, ὅλοι ἔμειναν μὲ ἀνοικτὸ στόμα. Ἐδυσκολεύοντο νὰ φαντασθοῦν μίαν ἔκρηξιν τόσον τρομακτικῆς ἰσχύος. Ὅταν, εἰς τὸ τέλος τῆς ὁμιλίας μου, ἠρώτησα μήπως εἶχε κανεὶς νὰ θέσῃ κάποιο ἐρώτημα, ὅλοι περιωρίσθησαν νὰ μὲ κυττάξουν σιωπηλοί.

Η ΠΤΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΧΙΡΟΣΙΜΑ

● Πέραν τοῦ πληρώματος, θὰ εἴχαμεν εἰς τὸ ἀεροπλάνον μας καὶ τρία ἐπὶ πλέον πρόσωπα: τὸν πλοίαρχον Πάρσονς, ὁ ὁποῖος θὰ ὥπλιζε τὴν βόμβαν καὶ θὰ τὴν ἐπιτηροῦσε κατὰ τὴν πτῶσιν, τὸν βοηθόν του, ὑποπλοίαρχον Μόρρις Τζέπσον, καὶ ἕνα εἰδικὸν εἰς τὴν ἠλεκτρονικήν, τὸν ὑπολοχαγὸν Τζάκομπ Μπέζερ. Εἴμεθα, συνολικῶς, 13. Εὐτυχῶς, κανεὶς ἀπὸ ἡμᾶς δὲν ἦταν προληπτικός.

Ἡ ἀπογείωσις ἔγινε τὴν 2αν πρωϊνὴν τῆς 6ης Αὐγούστου 1945. Τὸ γεγονὸς ἐκινηματογραφήθη, διὰ τὰ ἀρχεῖα τοῦ «σχεδίου Μανχάτταν» καὶ διὰ τὴν Ἱστορίαν. Ὅταν ἐφθάσαμεν εἰς ὕψος 8.000 ποδῶν, ἐπάνω ἀπὸ τὰ σύννεφα καὶ ἐκτὸς τῆς ζώνης ἀτμοσφαιρικῶν διαταραχῶν, ὁ Πάρσονς καὶ ὁ Τζέπσον κατέβηκαν εἰς τὸ ἀμπάρι [illegible]

ΠΤΕΡΑΡΧΟΣ TIBBETS

[illegible]

ΓΕΝΙΚΟΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ ΕΔΕΣΣΗΣ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ

Τὸ Γενικὸν Νοσοκομεῖον Ἐδέσσης κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 8)13.7.1965 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ προκηρύσσει διαγωνισμὸν διὰ τὴν ἐπὶ 5ετεῖ θητείᾳ πλήρωσιν τῆς θέσεως Διευθυντοῦ τῆς Παθολογικῆς Κλινικῆς.

Τὰ προσόντα τῶν ὑποψηφίων καθορίζονται ὑπὸ τοῦ Β.Δ. 8)9.5.1958 «περὶ διαβαθμίσεως καὶ τρόπου προσλήψεως ἰατρικοῦ προσωπικοῦ» (ΦΕΚ 69)58 τεῦχος Α') ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 434)60 Β.Δ. (ΦΕΚ 92)60 τεῦχος Α') ὑποχρεουμένων τούτων ὅπως ἐντὸς προθεσμίας πεντήκοντα (50) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας δημοσιεύσεως εἰς τὸν ἡμερήσιον Τύπον τῆς παρούσης, ὑποβάλωσι εἰς τὸ Νοσοκομεῖον ἢ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς ἢ εἰς τὸ Ὑγειονομικὸν Κέντρον Θεσσαλονίκης τὰ ἀντίστοιχα τῶν προσόντων δικαιολογητικά, ἅτινα εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

1) Ἄδεια ἀσκήσεως ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος.

[illegible]

Ὁ Πρόεδρος Δ.Σ.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΩΛΕΙΑ

[illegible]

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΝΟΜΟΥ ΗΛΕΙΑΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΕΩΣ

[illegible]

ΑΘΑΝ. ΑΡΤΟΥΜΑΣ

Ο ΧΘΕΣΙΝΟΣ ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΙ ΟΜΙΛΙΑΙ ΤΩΝ κ. κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ ΚΑΙ ΠΕΠΟΝΗ

Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος

Λαός, μὲ ἡγέτην τὸν ἥρωα τοῦ 1821 Μακρυγιάννη, κατώρθωσε νὰ καταργήσῃ, τυπικῶς δυστυχῶς, τὴν Μοναρχίαν ἐλέῳ Θεοῦ καὶ νὰ ἐπιβάλῃ τὴν Συνταγματικὴ Βασιλεία. Ἔκτοτε ἐπὶ 122 χρόνια μάχεται ἀδιακόπως γιὰ νὰ ἐπιβάλῃ τὴν πιστὴ ἐφαρμογὴ τοῦ ἑκάστοτε Συντάγματος. Δυστυχῶς τὸ πνεῦμα τῆς Μοναρχίας τὸ κακοποιὸν αὐτὸ πνεῦμα, εὑρίσκεται συνεχῶς εἰς τὸ ἀνακτοβούλιον καὶ προκαλεῖ ἐκτροπὰς ἀπὸ τὸ Σύνταγμα. Στὰ 122 αὐτὰ χρόνια, ἐλάχιστες φορές, κατώρθωσεν ὁ λαός μας μὲ τοὺς ἀγῶνες του νὰ ἐξοστρακίσῃ ἀπὸ τὸ ἀνακτοβούλιον τὸ πνεῦμα τῆς Μοναρχίας καὶ τότε ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς εἶδε ἡμέρας ἐθνικοῦ μεγαλείου, εὐημερίας καὶ εὐτυχίας. Ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ πνεῦμα τῆς ἀπολύτου Μοναρχίας ξαναγυρνᾷ στὴ φωλιά του, στὸ ἀνακτοβούλιο καὶ τότε ἡμέρες ἐθνικῆς καταισχύνης καὶ ἐθνικοῦ ὀλέθρου, ὡς ἡ Μικρασιατικὴ καταστροφή, ἡμέρες δυστυχίας καὶ ὀπισθοδρομικότητος ἀκολουθοῦν.

Σήμερα, ὕστερα ἀπὸ 122 χρόνια, καὶ πάλιν ὁ Ἑλληνικὸς Λαός, μὲ ἀρχηγὸν τὸν ἡγέτην τῆς Δημοκρατίας τὸν Γεώργιον Παπανδρέου, μάχεται νὰ διώξῃ τὸ πνεῦμα τῆς ἀπολύτου Μοναρχίας ποὺ ἐγκατεστάθη καὶ πάλιν στὸ ἀνακτοβούλιο. Μάχεται γιὰ τὴν συνταγματικὴ ὁμαλότητα, μάχεται γιὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ Σύνταγμα ποὺ λέει ὅτι οἱ ἐξουσίες πηγάζουν ἀπὸ τὸν λαό. Καὶ στὸν ἀγῶνα αὐτόν, τὸν τίμιον, τὸν ὡραῖον, βρίσκεται ἀντιμέτωπο τὸ ἀνακτοβούλιο. Ἐπὶ πενήντα ἡμέρες τώρα παραβιάζεται τὸ Σύνταγμα. Πάνω ἀπὸ τὸ Σύνταγμα εἶναι, εἰς τὸν δύσμοιρον αὐτὸν τόπον, ἡ θέλησις τοῦ Βασιλιᾶ. Ἀνεβάζει κυβερνήσεις ποὺ θέλει αὐτὸς καὶ ὄχι ὁ λαός, ἀξιώνει νὰ κυβερνᾷ καὶ νὰ καθορίζῃ αὐτός, κατὰ τὴν κρίσιν του, καὶ ὄχι τὸ Σύνταγμα, τὸν χρόνον τῶν ἐκλογῶν. Καὶ στὴν ἀντιδημοκρατικὴ αὐτὴ τακτικὴ εὑρέθησαν, δυστυχῶς, ἄνδρες ποὺ κάποτε ἦσαν δημοκράται καὶ ἔγιναν ὑπηρέται της, εὑρέθησαν ἄνδρες ποὺ κάποτε ἐπολέμησαν γιὰ τὴν Δημοκρατίαν, νὰ ἀρνοῦνται εἰς τὸν λαὸν τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου γιὰ νὰ σώσουν τὰ ἐλεεινὰ καὶ τρισάθλια σαρκία των.

Οἱ ἄνδρες αὐτοὶ τῆς Δημοκρατικῆς παρατάξεως ποὺ ἐσύ, Λαὲ τῆς Ἑλλάδος, καλεῖς προδότας, εἶναι κάτι χειρότερο, εἶναι ἐγκληματίαι - ἐξωμόται, εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ μὲ τὸ ἔγκλημά των ἐπανέφεραν τὴν δεξιὰν εἰς τὸ Κράτος, εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἔδωσαν στὸν Βασιλιᾶ τὴν βάση γιὰ τὶς ἀνεπίτρεπτες συνταγματικὲς παρεκτροπές του, εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ὁδηγοῦν τὸν τόπον εἰς τὸ χάος τοῦ διχασμοῦ, εἰς νέαν ἐθνικὴν συμφορὰν στὸ Κυπριακό, εἰς οἰκονομικὴν καταστροφήν.

Εἰς τοὺς [illegible]

ὑπογράμμισεν ὅτι «σήμερα, τὴν ὥρα ποὺ ἐπιχειροῦν νὰ παρεμποδίσουν τὸν Λαὸ ἀπὸ τὴν ἄσκηση τῶν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων του, τὴν ὥρα ποὺ προκλητικὰ τοῦ ἀρνοῦνται τὴν ὁμαλὴ καὶ δημοκρατικὴ διέξοδο τῶν ἐκλογῶν, ὁ ἑορτασμὸς τῆς ἐπετείου τῆς 3ης Σεπτεμβρίου τοῦ 1843 ἀνανεώνει καὶ ἐνισχύει τὴν διάθεση τοῦ Λαοῦ νὰ συνεχίσῃ τὸν ἀγῶνα του γιὰ τὴν πλήρη καὶ ἀνεμπόδιστη λειτουργία τῶν συνταγματικῶν θεσμῶν. Καὶ τότε καὶ τώρα, ὁ Λαὸς ἀναδεικνύει τὴν ἡγεσία του μέσα ἀπὸ τοὺς ἰδεολογικοὺς ἀγῶνες καὶ ἀντιμετωπίζει μὲ οἶκτο καὶ περιφρόνηση, τοὺς ἐκλεκτοὺς τῶν σκοτεινῶν καὶ συνωμοτικῶν παρασκηνίων».

Καὶ συνέχισε:

«Βαθειὲς εἶναι οἱ ῥίζες τοῦ δημοκρατικοῦ συνταγματικοῦ πολιτεύματος, στὴ νεώτερη Ἱστορία μας. Στὴν προφητικὴ φυσιογνωμία τοῦ Ῥήγα Φεραίου, στὸν ὁραματιστὴ αὐτὸν καὶ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς εἰρήνης, ὀφείλομε τὸ πρῶτο συνταγματικὸ σχεδίασμα. Τὸ χαρακτηρίζουν, ἡ ζωντανὴ διατύπωση, ἡ ἐμπιστοσύνη πρὸς τὶς δυνατότητες τοῦ Λαοῦ νὰ αὐτοκυβερνηθῇ, ἡ ἀγάπη καὶ ὁ σεβασμὸς πρὸς τὸν ἄνθρωπο, ἀνεξάρτητα ἀπὸ θρησκεία ἢ καταγωγή. Δὲν θὰ ἀναφερθοῦμε βέβαια τώρα, στὶς διατάξεις τοῦ κειμένου αὐτοῦ τοῦ Βελεστινλῆ. Ἀξίζει ὅμως νὰ σταθοῦμε στὴ διάταξη ἐκείνη ποὺ ἀφοροῦσε τὶς Ἔνοπλες Δυνάμεις. Ἰδοὺ πῶς ἀντιλαμβάνεται ὁ Ῥήγας τὴν θέση τους στὴν Ἑλληνικὴ Δημοκρατία: «Κανένα σῶμα, ἔγραφε, ἁρματωμένων ἀνθρώπων, δὲν ἔχει τὴν ἄδεια νὰ βουλεύεται ἢ νὰ προστάζῃ, ἀλλὰ μόνο νὰ ἐκτελῇ τὰ προσταττόμενα δι' ἐγγράφου διαταγῆς τῶν διοικητῶν». 167 χρόνια ἀργότερα ἀκούγεται στὸ τόπο μας ἡ διακήρυξη, ὅτι ὁ στρατὸς δὲν βουλεύεται· ὅτι βουλεύεται μόνον ὁ κυρίαρχος Λαός. Ἡ διακήρυξη εἶναι τοῦ ἐκλεγμένου ἀπ' τὸ Λαὸ Πρωθυπουργοῦ τῆς Ἑλλάδος. Εἶναι διακήρυξη τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου».

Τὸ 114 καὶ τὰ ἄλλα

Ἀναφερόμενος εἰς τὰ σημερινὰ γεγονότα, ὁ κ. Πεπονῆς εἶπε:

«Μᾶς λένε: Δὲν εἶναι μόνο τὸ ἄρθρο 114 ποὺ περιλαμβάνει τὸ Σύνταγμα. Ἀσφαλῶς ναί. Ἀλλὰ ἀκριβῶς γιατὶ τὰ ἄλλα ἄρθρα παραβιάζονται τὰ θεμελιωδέστερα, ἀναγκάζονται, ἡγεσία καὶ λαός, νὰ ἐπικαλεσθοῦν τὸ τελευταῖο. Γιατὶ ἐφαρμόζοντας αὐτό, σώζομε καὶ τ' ἄλλα. Γιατὶ ἀκόμα, ὅπως ὑπενθυμίζει καὶ ὁ καθηγητὴς τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Θεσσαλονίκης κ. Μάνεσης, τὸ Σύνταγμα εἶναι σύνολον ὑποχρεωτικῶν κανόνων δικαίου, εἰδ' ἄλλως δὲν [illegible]

δης διαφορά. Ἐκεῖνοι ἔχουν ὡς ἰδεώδες τὸν «βασιλικὸ ἄνδρα». Ἐμεῖς ἔχομε ὡς ἰδεῶδες τὸν Ἀθηναῖο πολίτη, ὅπως περιγράφεται στὸν Ἐπιτάφιο τοῦ Περικλῆ. Τὸν πειθαρχικὸ ἀλλὰ καὶ ὑπεύθυνο, ποὺ γνωρίζει πῶς τὸ ὕπερτατο χρέος του εἶναι νὰ ὑπερασπίζεται καὶ τὴν πατρίδα του καὶ τὸ πολίτευμά της.

Εἶχαν πῇ πρὸ μηνῶν: Νὰ φύγῃ ὁ Πρωθυπουργός. Οὔτε λίγο οὔτε πολύ, ζητοῦσαν νὰ φύγῃ ὁ Πρωθυπουργὸς ποὺ εἶχε διαλέξει ὁ λαός. Καὶ τοὺς ἀπήντησε ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκη ὁ Γεώργιος Παπανδρέου πὼς δὲν θὰ φύγῃ ἐφ' ὅσον ἐξακολουθεῖ νὰ τὸν θέλῃ ὁ λαός. Καὶ πράγματι δὲν θὰ φύγῃ. Ποτὲ δὲν φεύγει ὁ λαὸς καὶ οἱ ἐκλεκτοί του ἀπὸ τὸν τόπο τους. Φεύγουν μόνο ἐκεῖνοι ποὺ αἰσθάνονται ξένοι πρὸς τὸ λαό. Ἐκεῖνοι ποὺ δὲν τὸν πείθουν, ἀλλὰ ἐπιχειροῦν νὰ βιάσουν τὴν θέλησή του. Τὸ ἔχει ἀποδείξει ἡ ἀπώτερη καὶ ἡ πρόσφατη ἱστορία μας.

Λένε τώρα ὅτι οἱ ἐκλογὲς δὲν θὰ γίνουν. Ἀλλὰ θὰ γίνουν. Θὰ γίνουν, γιατί, ὅπως εἶχε πῇ ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος: «Ἡ ἐτυμηγορία τῆς ἐκλογῆς δὲν εἶναι «ἀναρχικὸν προϊὸν τῶν λαϊκῶν ῥευμάτων», ὡς δογματίζουν οἱ ἀντίπαλοι μας, ἀλλ' ἡ ὑπέρτατη ἐκδήλωσις τῆς κυριαρχίας τοῦ λαοῦ».

Ὅπως τὸ 1843. Ὅπως τὸ 1862, οἱ Βαυαροί, οἱ ὁποῖοι Βαυαροί, μὲ ὁποιο ψευδώνυμο καὶ ὁποιο προσωπεῖο, θὰ παραμερίσουν. Ὅπως τὸ 1963, ὅπως τὸ 1964, ἔτσι καὶ τώρα. Ἡ Δημοκρατία θὰ νικήσῃ».

Ὁ κ. Φωτ. Σπανούδης

Μετὰ τὴν ὁμιλίαν τοῦ κ. Στεφανάκη, τὸν λόγον ἔλαβεν ὁ γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ἑνώσεως Δήμων καὶ Κοινοτήτων Ἀττικῆς κ. Φωτ. Σπανούδης, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ ἐπέκρινε τὸν τέως «ὑπουργὸν» Ἐσωτερικῶν κ. Τούμπαν διὰ τὰς ἐπιβληθείσας ποινὰς εἰς 16 δημάρχους καὶ κοινοτάρχας τῆς περιφερείας Ἀττικῆς διὰ τὴν δρᾶσιν των ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Συνταγματικῆς ὁμαλότητος, ἐτόνισε τὰ ἑξῆς: «Αὐτὴν τὴν στιγμὴν ποὺ ἑορτάζεται ἡ μεγάλη ἐπέτειος τῆς 3ης Σεπτεμβρίου τὸ Σύνταγμα καὶ ἡ Δημοκρατία ἀντιμετωπίζουν μέγιστον κίνδυνον. Καὶ ἐὰν μέχρι τώρα ἀνετράπησαν τὰ σχέδια τῶν συνωμοτῶν, αὐτὸ ὀφείλεται εἰς τὴν ἀντίστασιν ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ποὺ φλογίζεται ἀπὸ τὸ πάθος τῆς Δημοκρατίας. Καὶ δὲν πρέπει οὔτε λεπτὸν νὰ σταματήσῃ ὁ ἀγών μας, μέχρις ὅτου ἀποκατασταθῇ ἡ συνταγματικὴ νομιμότης. Ἕνα καὶ μόνον εἶναι τὸ αἴτημα: «Ἐλεύθεραι ἐκλογαί».

Ὀγκώδης διαδήλωσις

[illegible]

Ὁ λόγος τοῦ κ. Πεπονῆ

[illegible]

ΔΗΜΟΣ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

[illegible]

ΒΑΣ. ΠΑΠΑΔΙΟΝΥΣΙΟΥ